

فرهنگ لغات موسیقی کلاسیک

نویسنده: افراسیاب بدل بگی

ترجمه: فرهاد جوادی (عبدالله اوغلو)

فرهنگ لغات موسیقی کلاسیک

(افراسیاب بدل بگلی)

ترجمه : فرهاد جوادی (عبداله اوغلو)

نام کتاب: فرهنگ لغات موسیقی کلاسیک

نویسنده: افراسیاب بدل بگلی

مترجم: فرهاد جوادی (عبداله اوغلو)

پست الکترونیکی مترجم: [E-mail:cavadi-ferhad @ Yahoo.com](mailto:cavadi-ferhad@yahoo.com)

ناشر: یاز

تیراژ: ۵۰۰۰

چاپ: اورمیه

نوبت و تاریخ چاپ: اول ۱۳۸۴

ISBN:964-8546-23-1 ⊕ شابک ۱-۲۳-۸۵۴۶-۹۶۴

اورمیه: خیابان مدنی ۱- کوی ۱۶ پلاک ۱۰۳ انتشارات یاز، تلفاکس ۰۴۴۱-۲۷۶۴۲۹۵

یادداشتی در مورد مؤلف کتاب

افراسیاب بدل بگلی ، بدل بگ اوغلو متولد نوزدهم آوریل ۱۹۰۷ میلادی در شهر باکو مرکز جمهوری آذربایجان از آهنگسازان مشهور و رهبر ارکستر ، موسیقی شناس ، «لیبرتو» نویس و از هنرمندان ملی آذربایجان به شمار می آید. او موسیقی خود را در سال ۱۹۳۸ در مکتب موسیقی کنسرواتوریای شهر لنینگراد (سن پترزبورگ) به پایان می رساند . از سال ۱۹۳۰ تا هنگام فوت تمامی عمر و تلاش خود را مصروف دیریزوری (رهبری ارکستر)، تئاتر اپرا و باله دولتی آذربایجان می نماید.

در رپرتوآر او آثار آهنگسازان بزرگ و مشهور اروپای غربی ، روسی ، اتحاد جماهیر شوروی و همچنین آذربایجان چون اپراهای «آییدا» و «ریگولتو» اثر ج وردی ، «توسکا»، اثر ج . پوچینی ، «لیلی و مجنون» اثر عزیرحاجی بیگوف ، «سویل» اثر فکرت امیروف ، «واقف» اثر ر . مصطفی یف و در بین آثار باله ای او آثاری چون «سونلار گؤلو» یا «دریاچه قو» اثر چایکوفسکی ، «رایموندا» اثر آ. گلازونوف جایگاه مهمی را اشغال نموده است .

افراسیاب بدل بگلی «مؤلف اثر بالت آذربایجان به نام «قیزقالاسی» می باشد . او در این اثر فرمهای کلاسیک بالت را با موسیقی ملی آذربایجان به طور ماهرانه ای امتزاج می نماید . او مؤلف مارش پرشکوه و پوئمای سمفونیک اپراهایی چون «خلق غضبی = غضب و خشم ملت» در سال ۱۹۴۱ «نظامی» در سال ۱۹۴۸ «سویودلر آغلامازلار = درختان بید هرگز نمی گریند» در سال ۱۹۷۱ می باشد .

او برای بسیاری از نمایشنامه های درام چون «حاجی قارا» «فرهاد و شیرین» و ... در سال ۱۹۰۵ آهنگ و موسیقی ساخته است .

او لیبرتوی باله هایی چون «قیزقالاسی = قلعه دختر» ، «قاراجا قیز = دختر سیه چرده» ، «قیزیل آچار = کلید طلایی» و لیبرتوی اپراهایی چون «بهادر و صونا» و «درختان بید هرگز نمی گریند» را نگاشته است .

او همچنین متن پراهای «سویلیا بربری» اثر روسینی ، «آنوش» اثر تیگرانیان ، «دائیسی» اثر ز . پالیا شویلی را به طور اکویریتیمیک ترجمه نموده است .
افراسیاب بدل بگلی به عنوان مروّج و مبلّغ صنعت موسیقی آذربایجان و همچنین به عنوان یک پوبلیسیست شناخته شده و مشهور شده است . او نشان سرخ زحمت و تلاش را دریافت کرده و با مدال «شرف» تطفیف گشته است .
مدرسه موسیقی شماره ۲۳ در شهر باکو به افتخار او نامگذاری شده است .
آثار این بزرگمرد تاریخ موسیقی آذربایجان به شرح زیر است .

- سخنی در مورد موسیقی - ۱۹۵۳

- « قربان پریموف » باکو سال ۱۹۵۵

- فرهنگ لغات موسیقی، باکو ۱۹۶۹

- آذربایجانسکی قاسودارستونینی اُردنالینا

- تئاتر اپرای ای بالتاییم . م . ف . آخوندوف ، مسکو سال

۱۹۵۹

موسیقیدان شهیر آذربایجان افراسیاب بدل بگلی در سال ۱۹۷۹ میلادی
دار فانی را وداع گفت .

فرهاد جوادی (عبداله اوغلو)

اورمیه ۱۳۸۴

آدرس : ارومیه - صندوق پستی ۵۷۱۳۵-۸۸۳

آکومپانیرووات

مشایعت کردن - همراهی کردن

Akkord**آکورد (آکورد)**

واژه لاتینی *accordo* به معنی موافقت (آک = *ac* = با، به خاطر، به طرف، راست و درست + *cor* = دل، قلب و به نظر بعضی محققین و صاحبنظران «کورد، مأخوذ از واژه یونانی *chorde* به معنی «سیم» می‌باشد)

Akkord Majorni**آکورد ماژورنی**

سه همصدای بزرگ

Akkord Maduliyasiya**آکورد مادولیاسیا**

انتقال آکورد از صدایی به صدای دیگر

Akkord Obşi**آکورد اوبشی**

آکورد مشترک و عمومی. کلمه «اوبشی» در زبان روسی به معنی «مشترک» و «عمومی» می‌باشد

Akkord Posredstvuyşiy**آکورد پوسردستوویشی**

واژه روسی به معنی «آکورد واسطه»

Akkordoviy zvuk**آکوردووی زووک**

واژه روسی به معنی «صدای آکورد»

Akkordeon**آکوردئون**

از آلات موسیقی بادی - کلاویائی

واژه فرانسوی با نگارش *accordéon***A****A kapella****آکاپللا**مأخوذ از واژه ایتالیایی *capella* به معنی کلیسای کوچک، صومعه.**Abbreviatura****آببرویاتورا**مأخوذ از واژه لاتینی *brevis* به معنی «مختصر»، «اختصار یافته»**Absolutnix slux****آبسولوتنیخ سلوخ**

واژه روسی به معنی داشتن قابلیت و استعداد شنوایی کامل و دقیق

Agogika**آگوییکا**

واژه یونانی به معنی به اجرا در آوردن، به پیش بردن، به حرکت آوردن

Adajio**آدازیو**واژه ایتالیایی «آداجیو» *adagio* به معنی آرام - آرام، سنگین و وزین، ساکت**Akkolada****آککولادا**واژه فرانسوی آکولاد *accolade* به معنی «معترضه» با نمایش نماد { }**Akkompanement****آککومپانمنت**واژه‌ای فرانسوی با نگارش *accompagnement* به معنی همراهی و مشایعت**Akkompaniator****آککومپانیاتور**

مشایعت کننده، همراهی کننده

Akkompanirovat

آمپلیتودا **Amplituda**

واژه لاتینی *amplitudo* به معنی کمیت، حجم

آمپلوا **Amplua**

مأخوذ از واژه فرانسوی *employer* (مشتق از واژه *emploi* = استفاده نمودن، به کار بردن) به معنی به درد خوردن، به کار آمدن، مشغول نمودن

آنالیز

Analiz

واژه‌ای یونانی *analysis* به معنی تفکیک و تجزیه به بخشهای گوناگون

آندانتِه **Andante**

مأخوذ از واژه ایتالیایی *andare* به معنی روانه شدن، طی نمودن، طی طریق نمودن

آنهمیتون **Anhemiton**

واژه یونانی *anhemtonos*. در این واژه *an* علامت نفی و انکار، *hem* به معنی نصف و نیمه و *tonos* به معنی تن می‌باشد

آنسامبل **Ansambil**

واژه‌ای فرانسوی *ensemble* به معنی با هم، برابر و یکجا، دسته جمعی

آنتی فون **Antifon**

واژه‌ای یونانی *anti phonos* به معنی عکس صدا، ضدّ صدا

آنتراکت **Antrakt**

واژه فرانسوی *entreacte* به معنی فاصله، *entre* = در وسط، مابین + *acte* = عمل، واقعه، رویداد

آکت **Akt**

برده (مأخوذ از واژه لاتینی *actus* به معنی عمل، حرکت)

آکوستیکا **Akustika**

شنیدن، قابلیت شنوائی مأخوذ از واژه یونانی *akuein*

آکسنت **Aksent**

مأخوذ از واژه لاتینی *accentus* به معنی ضرب

آلِگِرِتو **Allegretto**

واژه ایتالیایی به معنی شاد و تند

آلِگرو **Allegro**

واژه ایتالیایی در مفهوم تند و پر سرعت، شاد و فرح انگیز، شادی آور و نشئه آور، هیجان بخش.

واژه آلو *all-o* شکل اختصار یافته آن می‌باشد.

آلت **Alt**

مأخوذ از واژه لاتینی *altus* به معنی صدای زیر (نسبت به تینور)

آلتراسیا **Alterasiya**

مأخوذ از واژه لاتینی *alterare* به معنی عوض نمودن، تعویض

آلتووی کلوج **Altoviy kluch**

واژه روسی به معنی کلید «آلت»

آمبوشور **Ambuşur**

مأخوذ از واژه فرانسوی *bouche* = دهان به معنی موشوک

واژه لاتینی articulare به معنی واضح و روشن، صحیح و مشخص .

آرفا Arfa

واژه ایتالیایی arpha به معنی نوعی آلت سیمی ایستاده به نام چنگ .

آتونالیزم Atonalizm

واژه یونانی . a - از ادات انکار و نفی در زبان یونانی + tonalizm .

آرغنون

نام یکی از آلات موسیقی که واژه‌ایست

یونانی organon

B

باقاتل Baqatel

واژه فرانسوی bagtelle به معنی اسباب‌بازی، آلت و مضحکه دست‌آدمک و عروسک بازی

بالایکا Balalayka

نام نوعی آلت موسیقی

بالت Balet

واژه فرانسوی ballet و مأخوذ از واژه لاتینی ballo به معنی «رقص می‌کنم»، «می‌رقصم»

بالت میستر Baletmeister

واژه آلمانی با نگارش balletmeister

آپوفئوز Apofeoz

مأخوذ از واژه یونانی apotheosis به معنی قدسی نمودن، الهی نمودن، به اوج قداست و عروج رساندن

آپاسیوناتا Appassionata

مأخوذ از واژه ایتالیایی appassionate به معنی تهییج نمودن، بیدار نمودن احساسات و عواطف

آپلیکاتورا Applikatura

واژه‌ای آلمانی applikator و در لاتینی و ایتالیایی applicare به معنی فشردن و چسباندن، بیخ هم چیدن

آرانجه Aranje

واژه فرانسوی arranger به معنی راست و درست نمودن، روبراه کردن، آرنج نمودن و در موسیقی به معنی آهنگسازی و ساختن آهنگ به کار می‌رود.

آریئتا Arietta

واژه ایتالیایی به معنی آریای کوچک .

آریئوزو Ariozo

واژه ایتالیایی arioso به معنی شبه آرییا، آرییا گونه.

آریا Ariya

واژه ایتالیایی aria به معنی ترانه، آهنگ .

آرپچیو Arpecio

واژه ایتالیایی arpeggio به معنی نواختن چنگ گونه، حالت نواختنی که شبیه نواختن ساز چنگ باشد.

آرتیکولیاسیا Artikuliyasiya

واژه ایتالیایی clarinetto basso نام آلتی

از آلات موسیقی

Basoviy instrumenti

باسووی اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات باس، آلات

موسیقی باس

Basoviy klyuč کلوچ

واژه روسی به معنی کلید باس

Basethorn هورن

واژه آلمانی- ایتالیایی bassethorn که از

دو جزء ترکیب یافته است. جزء اول آن

واژه ایتالیایی bassetto و یا basso + جزء

دوم که واژه ایست آلمانی horn به معنی

شیپور، نفیر

Basso continuo

باسسو کونتینوئو

واژه ایتالیایی basso + واژه انگلیسی

continuo یعنی دائمی، مداوم، متصل،

ممتد = باس ممتد و مداوم

Basso ostinato

باسسو اوستیناتو

واژه ایتالیایی basso + ostinato یعنی

لجوج عنادگر

Bekar بکار

واژه فرانسوی bécarre نام یکی از اشارات

نت‌نویسی در موسیقی

Bolero بولرو

واژه اسپانیایی bolero

Bolşaya oktava

بولشایا اوکتاوا

بالادا Ballada

واژه پرووانسالی ballada به معنی

«می‌رقصم»، «رقص می‌کنم».

باندا Banda

واژه ایتالیایی به معنی دسته، گروه

باندورا Bandura

واژه یونانی به معنی سه سیمه، دارای سه

سیم

بارابان Baraban

واژه ترکی به معنی طبل

بارد Bard

واژه فرانسوی barde مآخوذ از واژه کلتی

bard به معنی شاعر، خواننده، سراینده

باریولاژ Bariolaj

واژه فرانسوی bariolage به معنی

رنگارنگ، الوان

باریتون Bariton

واژه ایتالیایی baritono مآخوذ از واژه

یونانی «باری» bary یعنی

کلفت، زمخت + tonos یعنی تون = صدای

کلفت و زمخت، تون صدای کلفت

بارکارولا

Barkarola

واژه ایتالیایی barcarola به معنی کشتی،

قایق

باس Bas

واژه ایتالیایی basso به معنی پایین، بُم

باس کلارنت Bas-Klarnet

واژه روسی به معنی اکتاو بزرگ

Brevis **برویس**

واژه لاتینی brevis به معنی کوتاه، مختصر

Bubn **بوین**

واژه روسی به معنی دف

Bunçuk **بونچوک**

واژه‌های ترکی «بونچوک» bonçuk به معنی

منجوق

Bılina **بیلینا**

واژه روسی به معنی داستان

C**Caz** **جاز**

واژه انگلیسی jazz-band به معنی ارکستر

جاز

Ç**Çakona** **چاکونا**

مأخوذ از واژه ایتالیائی ciaccona و واژه

فرانسوی chaconne

Çardaş **چارداش**

واژه مجاری csardas مأخوذ از واژه

csarda به معنی میخانه، خرابات

Çast srednyaya**چاست سردنیایا**

واژه روسی به معنی قسمت میانی، حصّه و

بخش وسط، بخش میانی

Çasti kraynie **چاستی کراینییه**

واژه روسی به معنی قسمت‌های بریده شده،

بخش‌های قطع شده و بریده شده

Çastuşka **چاستوشکا**

مأخوذ از واژه روسی چاستی (زود - زود) به

معنی تکرار شونده، مکرر و مداوم

Çast **چاست**

واژه روسی به معنی بخش، حصّه، قسمت

Çast zaključitelnaya**چاست زاکلوچیتلنایا**

واژه روسی به معنی آخرین قسمت، بخش

پایانی

Çast svobodnaya**چاست سوابودنایا**

واژه روسی به معنی بخش آزاد، قسمت آزاد

Çast svyazuyuşşaya**چاست سویازویوششایا**

واژه روسی به معنی بخش پیوند دهنده،

قسمت و بخش اتصال دهنده، قسمت ارتباط

دهنده

Çelesta **چلیستا**

واژه ایتالیایی celesta به معنی سماوی

Çetvertnaya nota**چتورتنایا نوتا**

واژه روسی به معنی نُت چارک، نُت ¼

Çetvertnaya pauza**چتورتنایا پائوزا**

واژه روسی به معنی پائوزای چارک،

پائوزای ¼

Çetirexqolosnoe slojenie**چتیرخ قولوستویه سلوژنییه**

Dempfer **دِمپِفِر**

واژه آلمانی Dämpfer به معنی ساکت و خاموش کننده

Derevyannie duxovie instrumenti**دِرِویاننیه دوخوویه اینسترومنتی**

واژه روسی به معنی آلات دمی (فوتی) ساخته شده از چوب

Detaxe **دِتاشِه**

واژه فرانسوی détaché مآخوذ از واژه détacher به معنی اشتقاق، جدا کردن

Detonasiya **دِتوناسیا**

واژه فرانسوی détonner به معنی خارج خواندن و خارج نواختن

Desima **دِسِما**

واژه لاتینی decima به معنی دهمی، دهمین

Desimet **دِسِمِیت**

واژه آلمانی Dezimett مآخوذ از واژه لاتینی decimus به معنی دهمی، دهمین

Desimol **دِسِی مول**

واژه لاتینی decem به معنی (۱۰)

Diyalog **دیالوگ**

واژه یونانی dialogos به معنی مکالمه و گفتگو

Diyapazon **دیاپازون**

واژه یونانی dia pason که معنای حرفی آن «روی تمامی سیمها» یعنی ایجاد ارتعاش روی تمامی سیمها می باشد.

Diyatonika **دیاتونیکا**

واژه روسی به معنی ترتیب چهار صدایی

Çistaya **چِیستایا**

واژه روسی به معنی خالص

D**Dvoynaya fuga****دِوِینایا فوگا**

واژه روسی به معنی فوگای دو طبقه

Dvoynoy bekar**دِوِینوئی بکار**

واژه روسی به معنی «بکار دوپل» یا «دوپل بکار»

Dvoynoy bemol**دِوِینوئی بَمول**

واژه روسی به معنی «دوپل بمول»

Dvoynoy diez**دِوِینوئی دِیز**

واژه روسی به معنی «دوپل دیز»

Dvoynoy kontrapunkt**دِوِینوئی کنتراپونکت**

واژه روسی به معنی کنتراپونکت دو طبقه

Dvuqolose **دِووقولوسِه**

واژه روسی به معنی دو صدایی

Dvuxqolosniy**دِووخ قولوسنی**

واژه روسی به معنی دو صدائی، جفت صدا

Deka **دِکا**

واژه آلمانی Decke (درپوش) به معنی روی روی

واژه فرانسوی direction مأخوذ از واژه لاتینی directio به معنی سمت، استقامت

Dirijor دیریزور

واژه فرانسوی diriger به معنی رهبری کردن، اداره نمودن

Disqarmoniya دیس قارمونیا

واژه یونانی disharmonia به معنی ناهماهنگ، بدون هماهنگی، بدون آهنگ

Diskant دیسکانت

واژه لاتینی discantus مأخوذ از واژه dis (جدا نمودن، تفکیک) + cantus (خواندن، آواز، سرودن)

Dissonans دیسونانس

واژه فرانسوی dissonance مأخوذ از واژه لاتینی dissono به معنی بدون ریتم و آهنگ، بی آهنگ، متنافر

Dlitelnost دلیتل نوست

واژه روسی به معنی مدت، زمان

Dodekafoniya دُدکافونیا

واژه یونانی dodeka phone . dodeka (دوازده) + phone (صدا)

دُولیا

Dolya

واژه روسی به معنی تقطیع، قطعه قطعه کردن، به قطعات تقسیم کردن

Dolya silnaya دُولیا سیلنایا

واژه روسی به معنی تقطیع سنگین و وزین، تقطیع قوی

Dolya silabaya دُولیا سلابایا

واژه یونانی diatonikos به معنی افت و سقوط. یعنی از یک تن صدا به تن دیگر یا از پرده ای به پرده دیگر رفتن

Diyatoniçeskaya qamma دیاتونیچسکایا قامما

واژه روسی به معنی گام دیاتونیک

Diyatoniçeskiy zıvukoryad دیاتونیچسکیی زیووکوریا

واژه روسی به معنی آرایش دیاتونیک صدا

Diyatoniçeskiy puloton دیاتونیچسکیی پُلوتن

واژه روسی به معنی نصف تن دیاتونیک، نیم تن دیاتونیک

Divertisment دیورتیسمنت

واژه فرانسوی divertissement به معنی شادی و تفریح، جشن و سرور

Diez دییز (دیز)

واژه یونانی diesis به معنی نصف تن، نیم تن

Diktant Muzikalnıy دیکتانت موزیکالنی

واژه روسی به معنی املاء موسیقی

Diletant دیلتانت

واژه ایتالیایی dilettante مأخوذ از واژه dilettare به معنی حظّ دادن، لذّت دادن

Dinamika دینامیکا

واژه یونانی dynamikos به معنی نیرو، قوت، توان، انرژی، تحرک، پویایی

Direksiyon دیرکسیون

دراماتیچسکایا موزیکا

واژه روسی به معنی موسیقی دراماتیک

Dudka **دودکا**

واژه روسی نام یکی از آلات موسیقی بادی -
فوتی که ترکان آذربایجانی آنرا «توتک» یا
«سومسو (stimsü)» می‌نامند.

Dulogiya **دولوگیا**

واژه مرکب لاتینی - یونانی. واژه لاتینی duo
(دو، جفت) + واژه یونانی logos (مفهوم،
تعلیم، معنی، درک) به معنی دو مفهوم، دو
معنی، دارای دو معنی و مفهوم

Duol **دوئل**

واژه لاتینی duo به معنی دو، جفت

Duxovoy orkestr**دوْخووی اُرکستر**

واژه روسی؛ به معنی گروه، دسته، باند، باندا

Duxovnaya muzıka**دوْخوونایا موزیکا**

واژه روسی به معنی موسیقی مذهبی، دینی

Duxoviye instrumentı**دوْخووییه اینسترومنتی**

واژه روسی به معنی آلات موسیقی دمی
(فوتی)

Dulçe **دولچه**

واژه روسی به معنی سوراخ (در آلات
موسیقی بادی و دمی)

Duška **دوشکا**

واژه روسی به معنی دیرک، چوب

Duet **دوئت**

واژه روسی به معنی تقطیع سبک، تقطیع
ضعیف

Dominant **دومینانت**

واژه لاتینی dominans (dominatis) به
معنی حاکم، برتر، غالب

Dominatovaya sfera**دومیناتووایا اسفِرا**

واژه روسی به معنی حیطه و حوزه دومینانت

Dominatovaya funkciya**دومیناتووایا فونکچیا**

واژه روسی به معنی فونکسیای دومینانت

Dominant septakord lojniy**دومینانت سپتاکورد لوژنی**

واژه روسی به معنی دومینانت سپتاکورد
دروغین، غیر حقیقی و مجازی

Dominantı paboçniye**دومینانتی پابوچنیه**

واژه روسی به معنی دومینانت‌های اضافه
شده، دیگر دومینانت‌های افزوده شده،
دومینانت‌های دیگر

Domra **دومرا**

واژه‌ای ترکی

Doriyskaya seksta**دوریسکایا سیکستا**

واژه روسی به معنی سیکستای دوریدا

Doriyskiy lad **دوریسکی لاد**

واژه روسی به معنی مقام دوریدا

Dramatičeskaya muzıka

واژه روسی به معنی آلات موسیقی برقی،

آلات موسیقی الکتریکی

Elektronnaya muzika

الکترونایا موزیکا

واژه روسی به معنی موسیقی الکترونیکی

Elementarnaya teoriya muziki

المنتارنایا تئوریا موزیکی

واژه روسی به معنی نظریه و تئوری ابتدائی

موسیقی

الیپسیس

Ellipsis

مأخوذ از واژه یونانی elleipsis به معنی

نقصان، عذر، احساس

Enharmonizm

ان هارمونیزم

مأخوذ از واژه یونانی enarmonios به معنی همساز

بودن، تراز آمدن، تراز بودن

Eoliyskiy lad

اؤلویسکی لاد

واژه روسی به معنی مقام ائولیک eolik

Epizod

اپیزود

واژه یونانی episodion به معنی علاوه،

مضاف، اضافه

Epilog

اپیلوگ

واژه یونانی epilogos مأخوذ از واژه epi

(بعدی) + logos (سخن، کلام)

Epitalama

اپیتالاما

واژه یونانی epithalamios به معنی جشن

عروسی، به مناسبت عقد عروسی

Estrada

استرادا

واژه ایتالیایی duetto مأخوذ از واژه لاتینی

duo به معنی دو، جفت، دوتائی

Duet sonatny

دوئت سوناتینی

واژه روسی به معنی سونات دوئت

Duet fortepiyanniy

دوئت فُورته پیانینی

واژه روسی به معنی فورته پیانوی دوئتی

E

اکسپوزیسیا

Ekspozisiya

واژه لاتینی expositio به معنی شرح،

توضیح، ابضاح

Ekspressionizm

اکسپرسیونیزم

واژه فرانسوی expression به معنی افاده

نمودن

اکسپرومت

Ekspromt

واژه لاتینی expromtus به معنی همیشه

حاضر

Elegiya

الگییا

واژه یونانی elegia به معنی شکایت، شکوه،

گله

Elektriçeskie muzikalnie instrumentı

الکتریچسکیه موزیکالنیه

اینسترومنتی

واژه فرانسوی estrada مأخوذ از واژه اسپانیائی estrado

Etüd **اِتود**
واژه فرانسوی etude به معنی تمرین

F
Fagot **فاگوت**
واژه ایتالیایی fagotto به معنی گره، بستن

Faktura **فاکتورا**
واژه لاتینی factura به معنی اعلام، ساختار
فالسِت

Falset
واژه ایتالیایی falsetto مأخوذ از واژه fasto به معنی ساختگی، تصنعی، مصنوعی، غیر حقیقی، تقلبی

Fantaziya **فانتازیا**
واژه یونانی fantazia به معنی خیال، رؤیا، تصوّر

Fanfar **فانفار**
واژه فرانسوی fanfare به معنی شیپور

Fermata **فِرِماتا**
واژه ایتالیایی به معنی ایست، مکث

Figur **فیگور**
واژه لاتینی figura به معنی صورت، سیما، شکل

Figura ritmiçeskaya
فیگورا ریتمیچسکایا

واژه روسی به معنی فیگور ریتمیک
Figurasiya

فیگوراسیا

واژه لاتینی figuratio به معنی Λ به فرم انداختن»، Λ شکل و فرم دادن»، Λ ایفای عیانی و آشکار»

Figuratsiya qarmoniçeskaya
فیگوراتسیا قارمونیچسکایا

واژه روسی به معنی فیگوراسیای هارمونیک

Figuratsiya melodiçeskaya
فیگوراتسیا ملودیچسکایا

واژه روسی به معنی فیگوراسیای ملودیک

Fidel **فیدِل**
واژه آلمانی fidel مأخوذ از واژه لاتینی fides به معنی سیم

Filarmoniya **فیلارمونیایا**
واژه یونانی philos (دوست داشتنی، دلپسند) + harmonia (آهنگ)

Final **فینال**
واژه ایتالیایی finale مأخوذ از واژه لاتینی finis به معنی سرانجام، عاقبت، پایان

Fioritura **فیوریتورا**
واژه ایتالیایی fioritura (شکفته شدن) که در موسیقی آذربایجانی به معنی زنگوله می‌باشد

Fis harmon **فیس هارمون**
واژه یونانی phys (دَم) + harmonia (آهنگ)

Fistula **فیستولا**

واژه یونانی phone (صدا) + grapho
(می‌نویسم)

Forma **فُرْمَا**

واژه لاتینی به معنی ظاهر خارجی، شکل خارجی

Formalizm **فُرْمَالِیزْم**

واژه لاتینی مأخوذ از واژه forma به معنی شکل گرائی، فرم گرائی

Formanta **فُرْمَانْتَا**

واژه لاتینی formans به معنی تشکیل کننده، تشکیل دهنده

Fortepiano **فُورْتِه پِیَانو**

واژه آلمانی Fortepiano مأخوذ از واژه ایتالیایی forte (محکم و بلند، با شدت) + piano (آرام، به طور آهسته، یواش)

Forşlag **فُورْشِلَاگ**

واژه آلمانی Vorschlag مرکب از vor (اولی، قبلی، از قبل) + schlag (ضرب)

Forşlag dolgiy

فُورْشِلَاگ دُلْگِی

واژه روسی به معنی فورشلاگ بلند و دراز (ضربداری)

Forşlag korotkiy

فُورْشِلَاگ کُوروتکی

واژه روسی به معنی فورشلاگ کوتاه (ضربداری)

Fragment **فِرَاگْمِنْت**

واژه لاتینی fragmentum به معنی حصّه، قطعه، پارچه، فصل

Fraza **فِرَازَا**

واژه لاتینی fistula به معنی ساختگی و تصنعی

Flajolet **فِلَاژِلِت**

واژه فرانسوی flageolet به معنی زورنا، شیپور

فِلِیتَا

Fleyta

واژه ایتالیایی flauto مأخوذ از واژه لاتینی flatus که معنی لغوی آن کولاک، مه بوده و در موسیقی نام یکی از آلات دمی به نام «فلوت» می‌باشد

فِلِکْسَاتُون

Fleksaton

واژه آلمانی Flexaton مأخوذ از واژه لاتینی flexio (پیچ، پیچش) + tonos (تَن)

Flugelhorn **فُلُوگِلْ هُورِن**

واژه آلمانی Flugelhorn مأخوذ از واژه flug (بال) + horn (نفیر، شیپور)

Foburdon **فُوبُورْدُون**

واژه فرانسوی bourdon + faux به معنی باس دروغین و ساختگی

Fokstrot **فُوکْستِرُوت**

واژه انگلیسی foxtrot مرکب از fox (روباه) + trot (روش، راه رفتن)

Folklor **فُولْکُلُور**

واژه انگلیسی folk (ملت، خلق) + lore (تعلیم)

Fonograf **فُونُوگِرَاف**

Funktsiya toničeskaya**فونکتسیا تونِچسکایا**

واژه روسی به معنی فونکسیای تونیک

G**General-bas** گنرال باس

واژه آلمانی Generalbas مأخوذ از واژه لاتینی general (عمومی، اساس، عمده) + باس

Generalnaya Pauza**گنرال نایا پائوزا**

واژه روسی به معنی پائوزای عمومی و اساسی

Gimel گیمِل

واژه انگلیسی gymel مأخوذ از واژه لاتینی gemellus به معنی جفت، دوقلو، دوتایی

Gipo-Ladi گیپو-لادی

هیپولادی. واژه مرکب یونانی- روسی یعنی مقامهای هیپو. واژه یونانی hypo (در زیر، در تحت) + واژه روسی لادی (مقامها)

Gitara گیتارا

واژه اسپانیایی gitara مأخوذ از واژه یونانی gitara نام یکی از آلات موسیقی غربی به نام گیتارا»

H**Hekkelfon** هکِل فون

نام استاد و مخترع آلمانی W.Heckel + واژه یونانی phon (صدا)

واژه یونانی phrasis به معنی افاده

Frigiyskaya sekunda**فریگیسکایا سکوندا**

واژه روسی به معنای سکوندای فریگیا

Frigiyskiy lad**فریگیسکیی لاد**

واژه روسی به معنی مقام فریگیا

Fuga فوگا

واژه لاتینی fuga به معنی فرار که در موسیقی آذربایجانی انواع آن عبارت است از: فوگای استادانه، فوگای ساده، فوگای رتال، فوگای تونال، فوگای دوگانه و سه گانه

Fugato فوگاتو

واژه ایتالیایی fugato به معنی فوگاتگونه، فوگاوار

Fugetta فوگیتا

واژه ایتالیایی و شکل اختصار یافته واژه فوگا fuga

Funktsii ladovie**فونکتسیی لادوویه**

واژه روسی به معنی فونکسیای صداها در مقام

Funktsiya**qarmoničeskaya****فونکتسیا قارمونِچسکایا**

واژه روسی به معنی فونکسیای هارمونیک

Funktsiya dominantovaya**فونکتسیا دُمینانتوویا**

واژه روسی به معنی فونکسیای دُمینانت

İnvensiya اینونسیا
واژه لاتینی inventio به معنی کشف،
ایجاد

Instrument اینسترومنت
آلت موسیقی

Instrumentı basoviyе
اینسترومنتی باسُوییه
واژه روسی به معنی آلات موسیقی باس

Instrumentı vidoviyе
اینسترومنتی ویدُوییه
واژه روسی به معنی آلات موسیقی هم‌نوع و
همجنس

Instrumentı derevyanniye
اینسترومنتی درِویاننیه
واژه روسی به معنی آلات موسیقی چوبی،
آلاتی که از چوب ساخته شده است.

Instrumentı derevyanniye duxoviyе
اینسترومنتی درِویاننیه دوخُوییه
واژه روسی به معنی آلات دمی (فوتی)
ساخته شده از چوب

Instrumentı duxoviyе
اینسترومنتی دوخُوییه
واژه روسی به معنی آلات دمی (فوتی)

Instrumentı klavişniye
اینسترومنتی کلایِشِنیه
واژه روسی به معنی آلات موسیقی کلایوانی،
آلات کلایِش‌دار

Instrumentı dulçeviyе

Heksaxord هِکسا خورد
واژه یونانی hexa (شش) + chordos
(سیم)

Helikon هِلِیکون
واژه یونانی helix به معنی پیچ، پیچش،
پیچیده، پیچ خورده

Heptatonika هِپتا تونیکا
واژه یونانی hepta (هفت) + tonos (صدا)

Heterofoniya هِتِروفونیا
واژه یونانی heteros (دیگر) + phone
(صدا)

Himn هِیمن
واژه یونانی hymnos به معنی آهنگ،
مارش

Homofoniya هوموفونیا
واژه یونانی homos (برابر) + phone (صدا)
به معنی صدای هم تن و برابر

Horn هورن
واژه آلمانی Horn (شاخ حیوان) به معنی
شیپور

İmitasiya ایمیتاسیا
واژه لاتینی imitatio به معنی تقلید

İmprovizasiya ایمپرو ویزاسیا
واژه ایتالیایی improvisazione مأخوذ از
واژه لاتینی improvisus به معنی غفلتاً،
به یکباره، غیر منتظره

اینسترومنتی دولچوییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی سوراخدار مثل فلوت و نی

Instrumenti trostoviye

اینسترومنتی تروستووییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی دارای زبانه، ساخته شده از چوب نی مثل کلارنت، قابوی و زورنا

Instrumenti udarno-klavishniye

اینسترومنتی اودارنو-کلاویشنییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی ضربی و کلاویایی

Instrumenti medniye

اینسترومنتی مدنییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی ساخته شده از مس، آلات میسی

Instrumenti muzikalniye

اینسترومنتی موزیکالنییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی

Instrumenti struniye

اینسترومنتی استرونییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی سیمدار، آلات سیمی

Instrumenti plektorniye

اینسترومنتی پلکتورنییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی مضراپدار، آلات میضرابی

Instrumenti smičkoviye

اینسترومنتی سمیچکووییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی کماندار،

آلات کمانی مثل ویولون، کمانچه

Instrumenti udarniye

اینسترومنتی اودارنییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی ضربی، آلات ضربی

Instrumenti sopranoviye

اینسترومنتی سوپرانووییه

واژه روسی به معنی آلت موسیقی سوپرانو

Instrumenti tenoroviye

اینسترومنتی تنورووییه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی تنور

Interval اینتروال

مأخوذ از واژه لاتینی intervallum به معنی مسافت، فاصله، فرق و تفاوت. لازم به توضیح است که این واژه در موسیقی آذربایجانی در انواع مختلف کاربرد دارد و انواع آن عبارتست از: اینتروالهای پایه، پارالل، ساده، پیچیده، افزایشی، کاهششی و کروماتیک

İnterludiya اینترلودی

مأخوذ از واژه لاتینی inter (داخل، بین)+ ludus (نواختن، نواخت)

İntermediya اینترمِدی

مأخوذ از واژه لاتینی inter (داخل، بین)+ mediae (مجلس، بزم)

İntermesso اینترمِسسو

مأخوذ از واژه ایتالیایی intermezzo به معنی فاصله

K**Kabaletta** کابالِتا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cabalare به معنی من در آورده، از خود بافتن، از خود ساخته

کاوال (قاوال)**Kaval (qaval)**

نام یکی از آلات موسیقی آذربایجانی. واژه بلغاری kaval، واژه آلبانی kaval و واژه رومی caval همگی مأخوذ از واژه ترکی kaval به معنی نی

Kavatina کاواتینا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cavatina

Kadans کادانس

واژه فرانسوی cadence مشتق از واژه cadenza مأخوذ از واژه لاتینی cado به معنی «خاتمه پیدا می‌کنم»، «اتمام می‌یابم»، «پایان می‌پذیرم» که در موسیقی کلاسیک آذربایجانی انواع مختلف آن عبارتست از آوتنتیک، ناتمام، پلاگال، تمام یا کامل، نصف یا نیم، منقطع یا شکسته، ساده، آوتنتیک ساده، پلاگال ساده، پیچیده، پایان یافته و کادانس دروغین یا غیر حقیقی

Kadensiya کادِنسیا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cadenza

Kadril کادریل

واژه فرانسوی quadrille مأخوذ از واژه اسپانیایی cuadrilla به معنی چهار نفر یا چهار نفره

İnterpretatsiya اینتِر پَر تاتسیا

مأخوذ از واژه لاتینی interpretatio به معنی شرح دادن، توضیح نمودن، تفسیر، ایضاح

İntonasiya اینتوناسیا

مأخوذ از واژه لاتینی intonare به معنی با صدای بلند خواندن، با صدای خیلی بلند صحبت کردن

İntrada اینترادا

مأخوذ از واژه ایتالیایی intrada و واژه اسپانیایی entrada به معنی درآمد

İntroduksiya اینتروودوکسیا

مأخوذ از واژه لاتینی introductio به معنی گذر، عبور، مدخل

İyoniski lad ایونیسکی لاد

واژه روسی به معنی مقام ایونیک

İspolnitel ایسپولنیتل

واژه روسی به معنی خواننده، ایفاگر، ایفاکننده

İstoçnik zvuka**ایستوچنیک زووکا**

واژه روسی به معنی منبع صدا

J**Janr** ژانر

واژه فرانسوی genre به معنی طرز، جنس، نوع، روش، سبک، اصول

Kantata کانتاتا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cantata مشتق از واژه cantare به معنی خواندن، آواز سردادن، شروع به ایفا نمودن آواز

Kantilena کانتیلنا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cantilena مشتق از واژه لاتینی cantilena به معنی خواندن آواز، غنا، تغنی

Kantus firmus (c.f)

کانتوس فیرموس

مأخوذ از واژه لاتینی cantus firmus به معنی ترانه ثابت و غیر تعویضی

Kanson کانسون

مأخوذ از واژه ایتالیایی canzone به معنی ترانه، آواز

Kansonetta کانسونتتا

مأخوذ از واژه ایتالیایی canzonetta به معنی آواز و ترانه کوچک، ترانه کوتاه و مختصر

Kapella کاپلا

مأخوذ از واژه ایتالیایی capella به معنی صومعه، دیر، خانقاه، معبد

Kapelmeyster کاپل میستر

واژه‌ای آلمانی Kapellemeister مأخوذ از واژه kapelle (کُر، ارکستر) + meister (استاد، رهبر) به معنی رهبر ارکستر، دیربزر

kapriçço کاپریچو

Kakofoniya کاکوفونیا

واژه یونانی - اسپانیایی مرکب از kakos + واژه یونانی phone (صدا)

Kambiata کامبیاتا

مأخوذ از واژه ایتالیایی cambiare به معنی تعویض نمودن، جابجا کردن

Kamera muzika کامرا موزیکا

موسیقی کامرایی مأخوذ از واژه لاتینی camera به معنی اتاق

Kamerton کامرتون

مأخوذ از واژه آلمانی kammer (اتاق) + ton (صدا)

Kampanella کامپانلا

مأخوذ از واژه ایتالیایی campanella به معنی زنگ و زنگوله

Kanari کاناری

مأخوذ از واژه فرانسوی canarie و واژه ایتالیایی canario

Kankan کانکان

مأخوذ از واژه فرانسوی cancan

Kanon کانون

واژه یونانی به معنی قاعده و قانون

Kant کانت

مأخوذ از واژه لاتینی cantus به معنی ترانه، آواز

Kantabile کانتابیله

مأخوذ از واژه ایتالیایی cantabile به معنی «با صدای روان و سلیس»

واژه ایتالیایی quartetto مأخوذ از واژه لاتینی quartus به معنی چهارم، چهارمین که در موسیقی آذربایجانی انواع مختلف آن عبارتند از وکال کوارتت، کوارتت سیمی، کوارتت فورته پیانو

Kvartol **کوارتول**

مأخوذ از واژه لاتینی quartus به معنی چهارم، چهارمین

Kvinta **کوینتا**

واژه لاتینی Quinta به معنی پنجم، پنجمین. در موسیقی کلاسیک آذربایجانی انواع آن عبارت است از: کوینتای افزایش یافته، کاهش یافته و خالص

Kvintdesima **کوینت دسیما**

واژه لاتینی quinta-decima به معنی پنجمی، پنجمین

Kvintoviy krug

کوینتووی کروگ

واژه روسی به معنی دایره کوینتا

Kvintol **کوینتول**

مأخوذ از واژه لاتینی quintus به معنی پنجم، پنجمین

Klavesin **کلاوسین**

مأخوذ از واژه فرانسوی clavecin و واژه لاتینی clavicymbalum

Klaviatura **کلاویاتورا**

واژه آلمانی klaviatur مأخوذ از واژه لاتینی clavis به معنی کلید، آچار

کلاویکورد

Klavikord

واژه ایتالیایی capriccio به معنی آرزوی آنی و موّقی، هوس، آرزو و هوس گذرا

Kariyon **کاریون**

مأخوذ از واژه فرانسوی carillon به معنی صدای زنگها

Kastanyeta **کاستانیتا**

واژه اسپانیایی castanetas مأخوذ از واژه لاتینی castanea به معنی شاهبلوط

Kaçestvo intervala

کاچستوو اینتروال

واژه روسی به معنی کیفیت اینتروال

Kvarta **کوارتا**

مأخوذ از واژه لاتینی quarta به معنی چهارم، چهارمین

Kvarta uveličennaya

کوارتا اوولیچننایا

واژه روسی به معنی کوارتای افزوده شده، کوارتای اضافه شده، کوارتای افزایش یافته

Kvarta umenšennaya

کوارتا اومنشِننایا

واژه روسی به معنی کوارتای کاهش یافته، کوارتای کاسته شده

Kvarta čistaya

کوارتا چیستایا

واژه روسی به معنی کوارتای خالص

Kvart desima **کوارت دسیما**

واژه لاتینی quarta decima به معنی چهاردهمین، چهاردهم

Kvartet **کوارتت**

واژه روسی به معنی کلید اسکریپکا

Klyuč sopranovoy
کلید سوپرانووی

واژه روسی به معنی کلید سُپرانانا

Klyuč tenoroviy
کلید تنوروی

واژه روسی به معنی کلید تنور

Klučeviyе znaka
کلوچه‌وییه زناکا

واژه روسی به معنی علائم و اشارات کلیدی،
اشارات کلید

Koda کُودا

واژه ایتالیایی coda مأخوذ از واژه لاتینی
cauda به معنی دُم

Kodetta کودِتا

واژه‌ای ایتالیایی codetta

Kolkol کُولکُول

واژه روسی به معنی زنگ

Kolokolčik کولوکولچیک

واژه روسی به معنی زنگوله

Koloratura کولوراتورا

واژه ایتالیایی coloratura به معنی زینت،
بزرک، آرایش

Kolibelnaya(pesnya)

کولیلینا(پسِنیا)

واژه روسی به معنی ترانه گهواره‌ای، لالایی،
ترانه‌هایی که پای گهواره به هنگام لالایی
خوانده می‌شود.

Komičeskaya opera

واژه مرکب لاتینی - یونانی. واژه
لاتینی clavis (آچار، کلید) + واژه یونانی
chorde (سیم)

Klavir کلاویر

واژه ای آلمانی Klavier

Klaviraussug
کلاویرا اوسسوغ

واژه‌ای آلمانی Klavierauszug

Klavış کلاویش

واژه لهستانی klawisz مأخوذ از واژه
لاتینی clavis به معنی آچار

Klapan کلاپان

مأخوذ از واژه آلمانی klappe به معنی درپوش

Klarnet کلارنت

نام یکی از آلات موسیقی.

مأخوذ از واژه لاتینی claruc (صدای واضح
و روشن) و واژه ایتالیایی clarinetto

klyuč کلید

واژه روسی به معنی آچار، کلید

Klyuč altoviy کلید آلتووی

واژه روسی به معنی کلید زیرین، کلید
تحتانی، کلید پایین

Klyuč baritonoviy

کلید باریتونوی

واژه روسی به معنی کلید باریتون

Klyuč basoviy کلید باسووی

واژه روسی به معنی کلید باس

Klyuč skripičniy

کلید اسکریپچنی

واژه انگلیسی contry-dance که معنی آن رقص روستایی است.

Kontr oktava کُنتر اُوکتاوا

واژه لاتینی contra (مقابل، مخالف) + اُوکتاوا

Kontr ekspozisiya

کُنتر اِکسپوزیسیا

واژه لاتینی contro (مخالف، مقابل) + ekspozisiya مجموعاً به معنی اکسپوزیسیای معکوس، اکسپوزیسیای مخالف

Konsert کُنسرت

واژه لاتینی concertare (مسابقه، رقابت) و واژه ایتالیایی concerto به معنی هماهنگی، آهنگ

Konsertina کُنسرتینا

واژه انگلیسی concertina به معنی فارمون انگلیسی

Konsertino کُنسرتینو

واژه ای ایتالیایی concertino

Konsertmeyster

کُنسرت میسِتر

واژه آلمانی Konzertmeister

Koncerto grosso

کُنچرتو گروسو

واژه ایتالیایی concerto grosso به معنی

کنسرت بزرگ

Kordeballet کُرده بالِت

کومیچسکایا اپِرا

واژه روسی به معنی اپرای کُمیک

Komma کُوما

واژه یونانی komma به معنی جزئی، یک پارچه کوچک، یک جزء کوچک، لحظه‌ای کوتاه از یک زمان و وقت کوتاه و محدود

Kampazitor کامپازیتور

واژه لاتینی compositor به معنی مؤلف، ترتیب دهنده، آهنگ‌ساز، نویسنده آهنگ

Kampazisiya کامپازسییا

واژه لاتینی compositio به معنی ترتیب، اثر

Konsonans کونسونانس

واژه فرانسوی consonance به معنی همساز به صدا درآمدن

Kontrabas کُنتراباس

نام یکی از آلات موسیقی مأخوذ از واژه ایتالیایی contrabasso

Kontralt کُنترالت

واژه ایتالیایی contralto

Kontrapunkt کُنتراپونکت

واژه آلمانی kontrapunkt مأخوذ از واژه لاتینی punctum contra punctum که معنی لغوی و حرف به حرف آن نقطه مقابل نقطه) می شود.

Kontra fagot کُنترافاگوت

واژه ایتالیایی با نوشتار contrafagotto

Kontrdans کُنتردانس

L**Labialniye** لابیالنیه

واژه روسی به معنی آلات موسیقی لبی مثل فلوت

Lad لاد

واژه روسی به معنی ۱- مقام ۲- پرده (در آلات موسیقی سیمی مثل تار). لاد به معنی مقام در موسیقی آذربایجانی انواع مختلفی دارد که به مقام هیبوفریگیا، مقام ایونیک (ناتورال ماژور)، مقام لیدیا، مقام لوکریک، مقام میکسولیدیا، مقام فریگیا و مقام ائولیک (ناتورال مینور) مشهور هستند.

Ladovaya alteratsiya**لادوویا آلتراسیا**

واژه روسی به معنی آلتراسیای مقام

Ladovaya madulyatsiya**لادوویا مادولیاتیسیا**

واژه روسی به معنی مادولیاسیای مقام (انتقال)

Legkaya muzika**لگکایا موزیکا**

واژه روسی به معنی موسیقی آسان و سبک

Leytmotiv لیتموتیو

واژه لاتینی leitmotiv به معنی مجری موتیو، اجراکننده موتیو

لیبرتو**Libretto**

واژه ایتالیایی libretto به معنی کتابچه

Liga لیگا

مأخوذ از واژه فرانسوی corps de ballet که corps به معنی هیئت شخصی، هیئت خصوصی و ballet به معنی بالت می‌باشد

Kornet کُرنِت

واژه فرانسوی cornet مأخوذ از واژه لاتینی cornu به معنی شاخ

Korpus کورپوس

واژه روسی به معنی کاسه

Kron کرون

واژه آلمانی krone به معنی تاج، رأس، قلّه

Ksilofon کسیلوفون

واژه یونانی phone + xylon (صدا)

Kulis کولیس

واژه فرانسوی coulisse (گودی، فرورفتگی) و واژه acoulisse (از هم باز شده، از هم فاصله یافته)

Kulminasiya کولمیناسیا

مأخوذ از واژه لاتینی culmen به معنی رأس، قلّه، نوک بلندی

Kuplet کوپلت

واژه فرانسوی couplet به معنی بند، یک بند از نوشته‌ای یا شعری

Kupur کوپور

واژه فرانسوی coupure (اختصار، کوتاه شده) مأخوذ از واژه couper به معنی بریدن، قطع کردن و کوتاه نمودن

واژه ایتالیایی *liga* (رابطه، ارتباط) مأخوذ از واژه لاتینی *ligare* به معنی بند نمودن، وصل کردن، به هم بستن

لیگاتورا *Ligatura*

واژه‌ای آلمانی *Ligatur*

لینه آریزم *Linearizm*

واژه لاتینی *linearis* به معنی ویژه‌ی خط، مخصوص به خط

لینه آر *Linear*

مأخوذ از واژه لاتینی *linea* به معنی «خط»

لینیکا *Lineyka*

واژه روسی مأخوذ از واژه لاتینی *linea* به معنی «خط»

لینینایا سیستم *Lineynaya sistema*

واژه روسی به معنی سیستم خط

لیرا *Lira*

واژه ای یونانی *lyra*

لیریچسکی *Liriçeskiy*

واژه روسی به معنی لیریک، عاشقانه، رمانتیک

لیتاور *Litavri*

شکل جمع لیتاورا. واژه‌های یونانی *poly* (زیاد، کثیر) + *taurea* (پوست طبل)

لیتورگیا *Liturgiya*

واژه‌ای یونانی *leiturgia*

لومباردسکی ریتم *Lombardskiy ritm*

لومباردسکی ریتم

واژه روسی به معنی ریتم لومباردی

لوتنیا

Lutnya

واژه روسی به معنی ساز «عود»

لوفت پائوزا (پائوزا) *Luft pauza*

واژه‌ای آلمانی *luftpause* به معنی پائوزای هوا

M

ماگنیٹافون *Magnitafon*

دستگاه ضبط صوت

واژه‌ای یونانی *magnit* (مغناطیس) + *phone* (صدا) به معنی ضبط مغناطیسی صدا

مادریگال *Madrigal*

واژه ایتالیایی *madrigale* مأخوذ از واژه لاتینی *matricale* به معنی ترانه و آوازی که در زبان مادری خوانده و ایفا شود، ترانه‌ای که به زبان مادری اجرا شود

ماژور *Major*

واژه ایتالیایی *maggiore* و واژه فرانسوی *majeur* هر دو مأخوذ از واژه لاتینی *major* به معنی بزرگ، کبیر که انواع مختلف آن در موسیقی آذربایجانی عبارتست از هارمونیک، ملودیک و ناتورال

ماژور قارمونیچسکوی *Major qarmoniçeskiy*

ماژور قارمونیچسکوی

واژه روسی به معنی ماژور هارمونیک

Major melodiçeskiy

واژه ی فرانسوی marche به معنی یورش،

حرکت، هجوم

Massovaya pesnya

ماسسوویا پسنیا

واژه روسی به معنی ترانه مردمی، ترانه

خلقی، ترانه ملی (خالق ماهنیسی)

Medianta

مِدیانتا

مأخوذ از واژه لاتینی media به معنی وسط،

اوسط، میانه، میانی

Mediator

مِدیاتور

واژه لاتینی mediator (واسطه، میانجی) به

معنی مضراب

Medium

مِدیوم

مأخوذ از واژه لاتینی medius (میانسه،

وسط) به معنی پست خوان، زیرخوان

Medniye instrumenti

مِدنییه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات موسیقی مسی،

آلات ساخته شده از مس

Melizm

مِلیزم

مأخوذ از واژه یونانی melismos به معنی

اجرای آواز منطبق بر اصولی خاص و ویژه

Melodeklamsiya

مِلودِ کلاماسیا

مأخوذ از واژه یونانی melos (ترانه) + واژه

لاتینی declamatio (دِکلاماسیا، ساختن)

Melodika

مِلودیکا

ماژور ملودیچسکی

واژه روسی به معنی ماژور ملودیک

Major naturalny

ماژور ناتورالنی

واژه روسی به معنی ماژور ناتورال

Majornaya qamma

ماژورنایا قامما

واژه روسی به معنی گام ماژور

Majorno-minornaya sistema

ماژورنو - مینورنایا سیستم

واژه مرکب روسی به معنی سیستم ماژور -

مینور مقامها

Majorniy stroy

ماژورنی استروی

واژه روسی به معنی کوک ماژور

Mazurka

مازورکا

واژه‌ای لهستانی. mazur

Malaya oktava

مالایا اوکتاوا

واژه روسی به معنی اوکتاو کوچک

Maly simfoniçeskiy orkestr

مالی سیمفونیچسکی ارکستر

ارکستر کوچک سمفونی، ارکستر سمفونی

کم تعداد و کوچک

Mandolina

ماندولینا

واژه ایتالیایی mandolino مأخوذ از شکل

اختصار یافته واژه mondola

Marş

مارش

واژه فرانسوی messa مأخوذ از واژه لاتینی
missa

Metallofon **مِتال لوفون**

واژه لاتینی metallum (متال، فلز) + واژه
یونانی phone (صدا، آوا)

Metr **مِتر**

مأخوذ از واژه یونانی metron (اندازه)

Metrika **مِتریکا**

واژه یونانی metrike مأخوذ از واژه metron
(وزن، اندازه) به معنی مبحث وزن موسیقی

Metronom **مِترونوم**

واژه یونانی metron (اندازه، وزن) +
nomos (قانون، قاعده) به معنی قانون وزن

Messo-soprano

مِسسو سوپرانو

واژه ایتالیایی mezzo-soprano مأخوذ از
واژه mezzo (وسط، میانه)

Mikst **میکست**

واژه لاتینی mixtus به معنی مخلوط،
درهم، مختلف، درهم و برهم

Miniatür **مینیاتور**

واژه فرانسوی miniature و واژه ایتالیایی
miniatura هر دو مأخوذ از واژه لاتینی
minium

Minor **مینور**

واژه فرانسوی mineur مأخوذ از واژه
لاتینی minor به معنی خیلی کوچک

Minor qarmoniçeskiy

مینور قارمونیچسکی

واژه روسی به معنی مینور هارمونیک

مأخوذ از واژه یونانی melodikos به معنی
چیزی که با ملودی نسبتی دارد، نسبتی با
ملودی داشتن، موسیقایی

Melodiya **ملودیا**

واژه یونانی melodia به معنی ترانه، آهنگ

Melodram **ملودرام**

واژه یونانی drama + melos به معنی
آهنگ و ترانه غم انگیز

Melopeya **ملوپیا**

واژه یونانی melopia به معنی ایجاد و
ساختن ترانه، ساخت آثار آهنگدار و ترانه

Melos **مِلوس**

واژه یونانی melos به معنی ترانه، آواز
آهنگدار

Membranofon **مِمبرانوفون**

مرکب از دو واژه لاتینی membrana
(پرده گوش) + واژه یونانی phone (صدا،
آواز)

Menestrel **مِنسترل**

واژه فرانسوی menestrel مأخوذ از واژه
لاتینی ministerialis به معنی خدمت
کننده، سرویس دهنده، خدمتگذار

Menzura **مِنزورا**

واژه لاتینی mensura به معنی وزن، اندازه

Menuet **مِنوئت**

واژه فرانسوی menuet مأخوذ از واژه
menu به معنی کوچک، ریز

Messa **مِسا**

واژه یونانی monos (تک، واحد، منفرد)
+thema (جمله، افاده)

Monoxord **مُونُوخورد**

واژه یونانی monos (یک) + chorde (سیم)
به معنی یک سیمه، تک سیمه

Mordent **مُورِدِنْت**

واژه ایتالیایی mordente به معنی تیز،
گازگیرنده

Mordent verxniy
مُورِدِنْت وِرَخْنِی

واژه روسی به معنی موردنت فوقانی (بالائی)
بدون خط

Mordent nijniy
موردنت نیژنی

واژه روسی به معنی موردنت زیرین یا
تحتانی خط دار

Mordent dvoynoy
موردنت دووی نُوی

واژه روسی به معنی موردنت دو طبقه

Motet **مُوتِت**

واژه فرانسوی motet مأخوذ از واژه mot
به معنی سخن، کلام

Motiv **موتیو**

واژه آلمانی Motive مأخوذ از واژه لاتینی
moveo به معنی «به حرکت درمی آورم»

Motivnaya razrabotka
موتیونایا رازرابوتکا

واژه روسی به معنی کاربرد موتیو

Muzika atonalnaya
موزیکا آتونالنایا

Minor melodičeskiy

مینور ملودیچسکی

واژه روسی به معنی مینور ملودیک

Minor naturalniy

مینور ناتورالنئی

واژه روسی به معنی مینور ناتورال

Minornaya qamma

مینورنایا قامما

واژه روسی به معنی گام مینور

Minorniy stroy

مینورنی استروئی

واژه روسی به معنی کوک مینور

Mnoqa qalosiye

مِنُوکا قالوسیه

واژه روسی به معنی کثیرالصدائی، کثیرالصدایا بودن

Moderator **مُدِرَاتُور**

واژه لاتینی moderator به معنی محدود
کننده، مانع، سدکننده

Moduliasiya **مُدولیاسیا**

مأخوذ از واژه لاتینی modulatio (توزین
کردن، اندازه کردن) به معنی انتقال که در
موسیقی آذربایجانی انواع مختلف آن
عبارت است از: غافل، دیاتونیک، مقام،
ملودیک، کروماتیک، ملودیک، پایان نیافته
یا ناتمام، واسطه یا میانی، تونال و مُدولیاسیای
این هارمونیک

Monodia **مُونودیایا**

واژه‌ای یونانی . monodia

Mono tematizm

مُونو تِمَاتِیزِم

واژه روسی در سه معنی ۱- مکتوبات
موسیقی ۲- آثار موسیقی ۳- ادبیات موسیقی

Muzikalnaya nauka

موزیکالنا یا نائوکا

واژه روسی به معنی علم موسیقی

Muzikalnaya paleografiya

موزیکالنا یا پالتوگرافیا

پالتوگرافیای موسیقی. واژه روسی مأخوذ از
واژه یونانی palaios (قدیم، باستان) + گرافو
grapho (می نویسم)

Muzikalnaya pramišlennast

موزیکالنا یا پرامیشلیناست

واژه روسی به معنی صنایع موسیقی، صنعت
موسیقی

Muzikalnaya psixologiya

موزیکالنا یا پسیکولوگیا

واژه روسی به معنی روانشناسی موسیقی

Muzikalnaya folkloristika

موزیکالنا یا فولکلوربستیکا

واژه روسی به معنی علم فولکلور موسیقی

Muzikalnaya forma

موزیکالنا یا فورما

واژه روسی به معنی شکل و فرم موسیقی

Muzikalnaya škatulka

موزیکالنا یا شکاتولکا

واژه روسی به معنی مجری موسیقی

Muzikalnaya škola

موزیکالنا یا شکولا

واژه روسی به معنی مدرسه موسیقی

واژه یونانی a (علامت نفی) + تونال tonal .
موسیقی آتونال

Muzika vokalnaya

موزیکا ووکالنا یا

موسیقی وکال. واژه فرانسوی vocal مأخوذ
از واژه لاتینی vocalis (به خاطر صدا)

Muzika instrumentalnaya

موزیکا اینسترومنتالنا یا

موسیقی اینسترومنتال. مأخوذ از واژه لاتینی
instrumentalis

Muzika kamernaya

موزیکا کامرنا یا

موسیقی کامرایی. مأخوذ از واژه لاتینی
camera (اتاق، قُبّه، عمارت)

Muzikalnaya akustika

موزیکالنا یا آکوستیکا

آکوستیکای موسیقی. مأخوذ از واژه یونانی
akustikos (ویژه شنیدن)

Muzikalnaya gramota

موزیکالنا یا گراموتا

واژه روسی به معنی سواد موسیقی

Muzikalnaya drama

موزیکالنا یا دراما

واژه روسی به معنی درام موسیقی دار

Muzikalnaya komediya

موزیکالنا یا کُمِدیَا

واژه روسی به معنی کمدی موسیقی دار

Muzikalnaya literatura

موزیکالنا یا لیتراتورا

موزیکالنايه تِچنیه

واژه روسی به معنی جریان موسیقی، روند موسیقی

Muzikalny priyem

موزیکالنی پرییم

واژه روسی به معنی اصول و روش موسیقی

Muzikalny stil

موزیکالنی استیل

واژه روسی به معنی اسلوب موسیقی، استیل موسیقی

Muzikalny yazık

موزیکالنی یازیک

واژه روسی به معنی زبان موسیقی

Muzikalniye instrumentı

موزیکالنیه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات موسیقی

Muzikalniye konkursı

موزیکالنیه کنکورسی

واژه روسی به معنی مسابقات موسیقی

Muzikalny diktant

موزیکالنی دیکتانت

واژه روسی به معنی املاء موسیقی

Muzikalny zvuk

موزیکالنی زووک

واژه روسی به معنی صدای موسیقی

Muzikalny kalendar

موزیکالنی کالندار

واژه روسی به معنی تقویم موسیقی

Muzikalny yaşık

موزیکالنی یاشیک

Muzikalnaye ispolneniye

موزیکالنايه ایسپولنه‌نییه

واژه روسی به معنی ایفای موسیقی، اجرای موسیقی

Muzikalnaye naslediye

موزیکالنايه ناسله‌دییه

واژه روسی به معنی ارث موسیقی، یادگارهای موسیقی، آثار به جا مانده از موسیقی

Muzikalnaye obrazovaniye

موزیکالنايه اُبرازووانیه

واژه روسی به معنی تحصیلات موسیقی، تحصیل موسیقی

Muzikalnaye obşestvo

موزیکالنايه اُیشستوو

واژه روسی به معنی جمعیت موسیقی

Muzikalnaye aformleniye

موزیکالنايه آفورملنییه

واژه روسی به معنی ترتیبات موسیقی

Muzikalnaye proizvedeniye

موزیکالنايه پروئیزودنییه

واژه روسی به معنی اثر موسیقی

Muzikalnaye tvorçestvo

موزیکالنايه تُوُرچستوو

واژه روسی به معنی آثار موسیقی، خلق آثار موسیقی

Muzikalnaye teçeniye

Narodnaya muzıka**نارودنایا موزیکا**

واژه روسی به معنی موسیقی ملی، موسیقی خلقی

Narodnaya pesnya**نارودنایا پسنیا**

واژه روسی به معنی ترانه ملی، ترانه مردمی

Narodnaya muzıkalniye instrumentı**نارودنیه موزیکالنییه اینسترومنتی**

واژه روسی به معنی آلات موسیقی ملی

Narodniye tantısı**نارودنیه تانتسی**

واژه روسی به معنی رقصهای ملی، رقصهای مردمی

Naturalnaya stupen**ناتورالنایا استوپن**

واژه روسی به معنی پرده عادی و طبیعی، پرده معمولی

Naturalniye ladı**ناتورالنییه لادی**

واژه روسی به معنی مقامهای طبیعی و معمولی

Naturalniye instrumentı**ناتورالنییه اینسترومنتی**

واژه روسی به معنی آلات موسیقی عادی و طبیعی

Naturalniye flajoletı**ناتورالنییه فلاژلتی**

واژه روسی به معنی فلاژلت‌های طبیعی

Naturalniy major

واژه روسی به معنی جعبه موسیقی، قوطی موسیقی

موزیکانت**Muzıkant**

واژه روسی به معنی موسیقیچی، کسی که سر و کارش با موسیقی است، نوازنده، هنرمند موسیقی

موزیکوود**Muzıkoved**

واژه روسی به معنی موسیقی شناس

Muzıko znaniye**موزیکو زنائیه**

واژه روسی به معنی موسیقی شناس

Mundštuk**موندشتوک**

موشتوک. واژه آلمانی mundstück مأخوذ از واژه mund (دهان) + stuck (قسمت، حصه)

Muzıkalniy folklor**موزیکالنی فولکلور**

فولکلور موسیقی

N**Naigrıř****نائیگریش**

واژه روسی به معنی «رنگ»

Napev**ناپو**

واژه روسی به معنی ترانه

Napevanie**ناپوانیه**

واژه روسی به معنی زمزمه

واژه روسی به معنی پرده‌های غیر ثابت مقام

Nijniy qolos نیژنی قُولوس

واژه روسی به معنی صدای پایین

Nijniy tetraxord

نیژنی تِتراخورد

واژه روسی به معنی تتراکورد زیر: تتراکورد

پایین

Nijnnyaya tonika

نیژنیا یا تُونیکا

واژه روسی به معنی تونیکای پایین، تونیکای

زیر

Nitka, nitochka نیتکا، نیتوچکا

واژه روسی به معنی خط

Novelletta نُوولیتتا

واژه ایتالیایی novletta به معنی حکایت و

روایت کوتاه، حکایه کوچک

Novemol نوومول

مآخوذ از واژه لاتینی novem به معنی

نه (۹)

Nokturn نوکتورن

واژه‌ای فرانسوی nocturne که معنای

حرفی و لغوی آن «شب» است

Nona نونا

واژه‌ای لاتینی. nona به معنی نهمی، نهمین

Nota نُوتا

فرم روسی واژه نُوت»

Nota vosmaya نُوتا وُسمایا

واژه روسی به معنی هشتمین نُت

Nota vospomoqatelnaya

ناتورالی مازور

واژه روسی به معنی مازور طبیعی و عادی.

مازور معمولی

Naturalniy minor

ناتورالی مینور

واژه روسی به معنی مینور طبیعی، مینور

معمولی و عادی

Neakkordoviye toni

نی آککوردُویه تونی

واژه روسی به معنی نُت‌های خارج از آکورد

Nepolniy sekstakkord

نی پُولنی سِکستاکورد

واژه روسی به معنی سِکستاکورد ناتمام

Nepolniy takt

نی پُولنی تاکت

واژه روسی به معنی تاکت ناتمام، خانه

ناتمام

Nesimetričniye takti

نی سِیمتریچنییه تاکتی

واژه روسی به معنی تاکتهای غیر متناسب،

خانه‌های غیر متناسب

Nesovershennaya

مودولیاتیسیا

نی سُوَرشِنایا مُدولیاتیسیا

واژه روسی به معنی مُدولیاسیای ناتمام و

غیر کامل

Neustoyçiviye stupeni

لادا

نی اوستوی چیوییه استوپنی لادا

نُوتا وُسپومُوقَاتِلنایا

واژه روسی به معنی نُتِ کمکی

نُوتا دوینایا Nota dvoynaya

واژه روسی به معنی Λ جفت نت، نت دوتایی، نت جفت

نُوتا پالاویننایا Nota palavinnaya

واژه روسی به معنی نصف نت، نیم نت

نُوتا پروخودیاشچایا Nota proxodyaşçaya

واژه روسی به معنی نت میانی، نت میانه

نُوتا چتورتنایا Nota četvertnaya

واژه روسی به معنی نت چارک، نت $\frac{1}{4}$

نُوتنویه پیسمو Notnoe pismo

واژه روسی به معنی نت نویسی

نُوتنیی اِستان Notniy stan

واژه روسی به معنی سطرهای نت، سطور نت بر روی کاغذ

O

اُبرتُن Oberton

واژه آلمانی oberton مرکب از دو واژه ober (بالا) + ton

اُبلِگاتُو Obligato

واژه لاتینی obligatus به معنی قطعی، مطلق، محقق، ضروری

اُبوژناچِنیه bukvennoe

اُبوژناچِنیه بوکونُویه

واژه روسی به معنی اشارات حرفی، اسمهای حرفی

اُبرابُوتکا Obrabotka

واژه روسی به معنی آهنگسازی

اُبراشِنیه آکُوردا Obraşenie akkorda

واژه روسی به معنی برگشت آکورد

اُبراشِنیه اینترِوالا Obraşenie intervala

واژه روسی به معنی برگشت اینتروال

اُبشیی آکُورد Obsiy okkord

واژه روسی به معنی آکورد مشترک

اُدا Oda

واژه یونانی ode (نغمه) که در موسیقی آذربایجانی به معنی «مدحیه» کاربرد دارد

اُدُنو قُولوسیه Odnogolosie

واژه روسی به معنی تک صدایی، یک صدایی

اُدنورُودنیه قُولوسا Odnorodnie qolosa

واژه روسی به معنی صداهاى همجنس و همنوع

اُدنورُودنی خُور Odnorodniy xor

واژه روسی به معنی Λ کُر یک جنس»

اُدُنوچاستنویه پروئیزُودِنیه Odnočastnoe proizvedenie

اُدُنوچاستنویه پروئیزُودِنیه

واژه ایتالیایی operetta که فرم فرانسوی آن operette بوده و معنی حرفی آن اپرای کوچک می باشد

Opus آپوس

واژه لاتینی به معنی ۸ اثر»

Oratoriya ارآتوریا

واژه لاتینی به معنی بلاغت سخن، نطق و بیان، سخنوری

Orqan ارقان

فرم روسی نام یکی از آلات موسیقی به نام «ارغنون» که واژه‌ای است یونانی organon

Organny punkt ارقانینی پونکت

واژه روسی به معنی نت دمساز، پدال

Orkestr ارکستر

واژه یونانی Orchestra که در زمانهای باستان به محوطهٔ مقابل صحنه تئاتر یونان قدیم اطلاق می شد

Osnovnie instrumenti اَسْونوونیه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات اساسی واصلی موسیقی

Orkestr narodnix instrumentov ارکستر نارودنیک اینسترومنتوو

واژه روسی به معنی ارکستر آلات موسیقی ملی، ارکستر آلات ملی

Orkestr roqovoy ارکستر رُقووی

واژه روسی به معنی ارکستر شیپور

واژه روسی به معنی اثر یک بخشی، اثر یک قسمتی، اثری که از یک بخش و یک حصه تشکیل یافته است

Oktava اکتاوا

واژه لاتینی octava به معنی هشتمین

Oktava bolşaya اکتاوا بُولشایا

واژه روسی به معنی اکتاو بزرگ

Oktava vtoraya اکتاوا وُتورایا

واژه روسی به معنی اکتاو دوم، دومین اکتاو

Oktava malaya اکتاوا مالایا

واژه روسی به معنی اکتاو کوچک

Oktava pervaya اکتاوا پِروایا

واژه روسی به معنی اولین اکتاو، اکتاو اول

Oktet اکتیت

واژه ایتالیائی octetto مأخوذ از واژه لاتینی octo به معنی هشت (۸)

Oktol اکتُل

واژه لاتینی octo به معنی هشت (۸)

اُپِرا

Opera

واژه ایتالیایی opera به معنی «اثر» مأخوذ از واژه لاتینی opera به مفهوم زحمت، نتیجه رنج و زحمت و تلاش

Operetta اُپِرتا

Otverstie اُتورستییه

واژه روسی به معنی سوراخ دم، سوراخ دمی، سوراخی که جهت دمیدن تعبیه شده

اُتوت

Otvet

واژه روسی به معنی «جواب»، «پاسخ»

Otklonenie اُتکلونیه

واژه روسی به معنی انحراف

Otkritaya struna اُتکریتایا استرونا

واژه روسی به معنی سیم شُل

Ofikleid اُفیکلئید

واژه یونانی ophi (مار) + cleid

P

Paltsi پالتسی

واژه روسی به معنی انگشتان

Parallelizm پاراللیزم

موازی بودن، توازن. واژه یونانی parallelismos که معنای حرفی آن «در کنار ایستاده»، «به موازات ایستاده» می‌باشد

Parallelnoe qolosovedenie پاراللنویه قُولوسوودنییه

واژه روسی به معنی حرکت موازی صدا

Parallelnie intervali پاراللنیه اینتروالی

واژه روسی به معنی اینتروالهای موازی

Parallelnie tonalnosti پاراللنیه تونالنوستی

واژه روسی به معنی اینتروالهای موازی

Orkestr salonniy ارکستر سالنی

واژه روسی به معنی ارکستر سالنی، ارکستر تالاری

Orkestr strunny ارکستر استرونی

واژه روسی به معنی ارکستر آلات سیمی

Orkestr estradnyy ارکستر اِسترادنی

واژه روسی به معنی ارکستر استرادا

Orkestrovka ارکستروکا

واژه روسی به معنی ارکستر نمودن، ارکستر نمودن، به فرم و شکل ارکستر درآوردن

Orkestrovie qolosa ارکستروویه قُولوسا

واژه روسی به معنی صداهای ارکستر

Ornamentika ارنامنتیکا

واژه لاتینی ornamentum به معنی بزک، زینت

Osnovanie intervala اوسنووانییه اینتروالا

واژه مرکب روسی به معنی نشستگاه اینتروال، جایگاه اینتروال

Osnovnoy ton اُسنووونوی تون

واژه روسی به معنی تون اساسی، تون اصلی

Ostinato اُستیناتو

واژه ایتالیایی ostinato به معنی عنادکار، لجوج

واژه روسی به معنی تونالیت‌های موازی

پارافرازا Parafraza

واژه یونانی paraphrasis به معنی حکایت، تصویر

پاراتیتورا Partitura

واژه ایتالیایی partitura که معنای حرفی آن تقسیم نمودن و سهم‌بندی نمودن است

پارتیا Partiya

مأخوذ از واژه لاتینی pars به معنی حصّه، قسمت، بخش

پارتیا قلاونایا Partiya qlavnaya

واژه روسی به معنی قسمت اصلی، قسمت و بخش عمده و اساسی

پارتیا پوبوچنایا Partiya pobochnaya

واژه روسی به معنی قسمت دوم، بخش دیگر، حصّه دوم

پارچیانیه تونی Parčialne toni

تُن‌های معین و معلوم. فرم روسی واژه یونانی partialis به معنی اندازه معین، به قدر معین

پاسساژ (پاساژ) Passaj

واژه‌ای فرانسوی passage که معنای حرفی آن گذر، معبر و عبور می‌باشد

پاسساکالیا Passakalya

واژه ایتالیایی passacaglia، واژه اسپانیایی

pasacalle مأخوذ از واژه pasar (عبور، رد

شدن) + calle (کوچه)

پاستیچو Pasticço

واژه ایتالیایی pasticcio که معنای مجازی آن مخلوط و درهم می‌باشد.

پاستورال Pastoral

واژه ایتالیایی pastorale مأخوذ از واژه لاتینی pastoralis به معنی چوپانی و چوپانگونه

پاستورل Pasturel

واژه فرانسوی pastourelle به معنی دختر چوپان (دختری که چوپانی می‌کند)

پاستوشی رُژک Pastuši rojok

واژه روسی به معنی نی چوپان

پائوزا Pauza

واژه یونانی pausis به معنی توقف، بریدن و قطع نمودن که در موسیقی آذربایجانی انواع آن عبارتند از وُسمایا (هشت‌گانه)، گِیرالتایا (عمومی)، پالوینایا (نیم پائوزا یا ایست و توقف نصفه و نیمه)، چتورتنایا (چارک یا 1/4) و چلایا (پائوزای تمام و کامل یعنی ایست و توقف کامل)

پدال Pedal

واژه لاتینی pedalis به معنی ویژه پا، از برای پا، مخصوص پا

پنیه Penie

واژه روسی به معنی مقام تعویضی، مقام تعویض شده

perexod **پِرِخود**

واژه روسی به معنی عبور، گذشتن، رد شدن

Pereçene **پِرِچَنِیه**

واژه روسی به معنی ضربدری

Period **پِرِیود**

واژه یونانی periodos به معنی چرخ زدن، دوره نمودن، دوره کردن که در موسیقی آذربایجانی به معنی «بُند» به کار برده می‌شود.

Perpetuum mobile

پِرِپِتوئوم موبِیلِه

واژه یونانی که معنی حرفی آن حرکت لاینقطع، حرکت مداوم و پیوسته می‌باشد

Pesennik **پِسِنِنِیک**

واژه روسی به معنی ۱- مجموعه ترانه‌ها
۲- سراینده، خواننده ۳- مؤلف و نویسنده شعر ترانه

Pesnya **پِسِنِیا**

واژه روسی به معنی ترانه و نغمه

Pesnya bez slov

پِسِنِیا بَز سلوو

واژه روسی به معنی ترانه بدون شعر و سخن

Piano **پِیانینو**

پیانوی کوچک. واژه‌ای ایتالیایی piano. پیانینو شکل اختصار یافته واژه piano forte به معنی پیانوی کوچک می‌باشد.

Pianissimo **پِیانِیسِسیمو**

واژه روسی به معنی خوانندگی، غناء، آواز و ترانه خواندن، نغمه سرایی

Pentaton **پِنْتاتون**

واژه یونانی pente (پنج) + tonos (تن)

Pentaxord **پِنْتاخورد**

واژه‌ای یونانی pente (پنج) + chorde (سیم)

Pervaya qarmoniya

پِرِوایا قارمونیا

واژه روسی به معنی هارمونی اول، اولین هارمونی

Pervaya skripka

پِرِوایا اسکرپیکا

واژه روسی به معنی اولین اسکرپیکا

Pereduvanie **پِرِدووانیه**

واژه روسی به معنی بیش از حد و اندازه فوت کردن

Perelojenie **پِرِلوژنیه**

واژه روسی به معنی آهنگسازی، ساختن آهنگ

Peremena ključevix znakov

پِرِمِنَا کلوچویخ زناکوف

واژه روسی به معنی تعویض کلیدهای موسیقی

Peremennie funktsi

پِرِمِنِیه فونکتسی

واژه روسی به معنی فونکسیاهای تعویضی، فونکسیاهای قابل تعویض

Peremenny lad **پِرِمِنِی لاد**

Plektr پلکتر

واژه یونانی plektron به معنی مضراب

Pobočnaya partiya

پوبوچنایا پارتیا

واژه روسی به معنی قسمت و بخشی دیگر،
قسمت دوم

Pobočnaya tema

پوبوچنایا تما

واژه روسی به معنی تم دیگر، تم دوم، تم
جداگانه

Pobočnaya tonalnost

پوبوچنایا تونالنوست

واژه روسی به معنی تونالیته موازی، تونالیته
هم ارز، تونالیته جنبی

Pobočnaya dominanta

پوبوچنایا دومینانتا

واژه روسی به معنی دومینانت دیگر،
دومینانت دومی

Pobočnie stupeni

پوبوچنییه استوپنی

واژه روسی به معنی پرده‌های فرعی

Pobočnie trezvučiya

پوبوچنییه تره‌زووچیا

واژه روسی به معنی سه صدائی‌های فرعی

Podqolosok پودقولوسوک

واژه روسی به معنی زیر صدایی، زیر صدا

Podstavka پودستاواکا

واژه روسی به معنی «خرک»، «پایه»

Pozisiya پوزیسیا

واژه ایتالیایی piano-pianissimo

مترادف با واژه‌های ساکت، یواش، آهسته

Pianist پیانیست

پیانوچی، نوازنده پیانو

Piano پیانو

واژه ایتالیایی piano به معنی آهسته، آرام

Pikkolo پیککولو

واژه ایتالیایی piccolo به معنی ریز و
کوچک

Piston پیستون

واژه فرانسوی مأخوذ از واژه ایتالیایی
pistone به معنی درپوش، سرپوش

Piffero پیفِرو

نام ایتالیایی یکی از آلات موسیقی که در
موسیقی آذربایجانی نام آن زورنا است

Pitsikato پیتسیکاتو

واژه‌ای ایتالیایی pizzicato به معنی
وشگون زدن، وشگون گرفتن، گرفتن و

کشیدن

Plavnoe ispolnenie

پلاونوئه ایسپولننییه

واژه روسی به معنی ایفای روان و سلیس،
اجرای بسیار سلیس

Plaqalny kadans

پلاقالنی کادانس

واژه روسی به معنی کادانس پلاقال

Plaqalnie ladi

پلاقالنییه لادی

واژه روسی به معنی مقامهای پلاقال

پورژک Porojek

واژه روسی به معنی خرک کوچک

پورتامنتو Portamento

واژه ایتالیایی به معنی رفتار، حرکت، روش می‌باشد

پوستانوکا Postanovka

واژه روسی به معنی ساختار، ساختمان و معنی دیگر آن تماشا می‌باشد

پوستلودیا Postludiya

مرکب از واژه لاتینی post (بعداً، دوباره، تکرار) + ludo (می‌نوازم)

پوستروئینیه Postroenie

واژه روسی به معنی ساختار، ترتیب

پوخودنی مارش Poxodnyj marš

واژه روسی به معنی مارش یورش

پوخوروننی مارش Poxoronnyj marš

واژه روسی به معنی مارش مانم و عزا

پوئما Poema

واژه یونانی poiema (می‌آفرینم، می‌سازم و ایجاد می‌کنم) به معنی دیوان و منظومه شعر

پرِدم Predem

واژه روسی به معنی صدای پیشین، صدای اول، صدای پیش

پرلود، پرلودیا Prelud,preludiya

پرلود، پرلودیا

واژه لاتینی positio به معنی موقع، وضعیت، موقعیت، استراتژی

پولیمتریا Polimetriya

واژه یونانی poly (بسیار، زیاد، کثیر) + metron (حد، اندازه، طول)

پولی ریتیمیا Poliritmiya

واژه یونانی poly (بسیار، زیاد، کثیر) + rhythmos (وزن)

پولی تِماتیزم Politematizm

واژه یونانی poly (بسیار، زیاد، کثیر) + thema (جمله، معنا)

پولی فونیا Polifoniya

واژه یونانی poly (بسیار، زیاد، کثیر) + phone (صدا)

پولوژنیه ملودیچسکویه Polojenie melodiceskoe

واژه روسی به معنی وضعیت ملودیک

پولوژنیه اَسنوونویه Polojenie osnovnoe

واژه روسی به معنی وضعیت و موقعیت

اساسی و عمده

پولونز Polonez

مأخوذ از واژه فرانسوی dans polonais به معنی رقص لهستانی

پالوتن Paluton

واژه روسی به معنی نیم تن، نصف تن

پوپوری Popurri

واژه فرانسوی pot-pourri که معنای حرفی آن «هفته بیجار» می‌باشد

مأخوذ از واژه یونانی proe (از اول، از ابتدا) ludus + (می‌نوازم) به معنی مقدمه

Pripev **پریپو**
واژه روسی به معنی «تفارت»

Programma **پروگرامما**
واژه یونانی به معنی اعلان، تعلیمات‌نامه

Prodoljitelnost zvuka
پرو دولژیتلنوست زووکا

واژه روسی به معنی مدت و طول زمان صدا

Prolog **پرو لوگ**
واژه یونانی pro . prologos (مقدمه) + logos (سخن، کلام)

Proposta **پروپوستا**
واژه ایتالیایی به معنی «جمله»

Prostoy trexčastnyj takt
پروستوی ترخ چاستنی تاکت

واژه روسی به معنی خانه و تاکت ساده سه قسمتی یا سه بخشی

Protivodvijenie
پروتی وُد ویژنیه

واژه روسی به معنی حرکت معکوس

Protivoslojenie
پروتیوس لُوژنیه

واژه روسی به معنی ملودیای مقابل

Proxodyaššiy zvuk
پروخودیاششیی زووک

واژه روسی به معنی صدای میانی

Pult **پولت**

واژه آلمانی مأخوذ از واژه لاتینی pulpitum به معنی کرسی و تریبون
خطابت، تریبون

Punkt organny
پونکت ارگاننی

واژه روسی به معنی نت دمساز، پدال

Pyes **پیس**
واژه فرانسوی piece به معنی نمایشنامه

Pupitr **پوپیتر**
واژه فرانسوی pupitre مأخوذ از واژه

لاتینی pulpitum به معنی کرسی خطابت، تریبون

Q

Qavot **قavot**
واژه فرانسوی gavotte مأخوذ از واژه

پرووانسی govoto

Qamma **قامما**
گام موسیقی

Qarmonizatsia
قارمونیزاتسیا

واژه روسی به معنی هارمونیزه کردن

Qarmonika **قارمونیکا**
واژه روسی به معنی «قارمون»

قارمونیوم
Qarmonium

واژه آلمانی Harmonium به معنی هارمونی

Qarmoniçeskaya Funktsya

قلیساندو **Qlisando**

واژه ایتالیایی glissando مأخوذ از واژه فرانسوی glissant به معنی در حال خزیدن، خزش، اتصال یافتن، تماس حاصل کردن، در حال تماس

قلوکن اشپیل **Qloken Eşpil**

واژه آلمانی glocke (زنگ، ناقوس) + spiel (رقص)

قابوی **Qaboy**

از آلات موسیقی که هُوبوی hoboy نیز نامیده می‌شود. واژه ایتالیایی oboe و فرم آلمانی آن hoboe مأخوذ از واژه فرانسوی hautbois

قولوس **Qolos**

واژه روسی به معنی «صدا»، «آواز»

قولوس وتاروی **Qolos Vtaroy**

واژه روسی به معنی صدای دوم

قولوس نیزنی **Qolos Nijniy**

واژه روسی به معنی صدای زیر و پایین

قولوس ویسوی **Qolos Visokiy**

واژه روسی به معنی صدای زیر و نازک

قولوس نیزکی **Qolos Nizkiy**

واژه روسی به معنی صدای بم

قوندولیرا **Qondolyera**

واژه ایتالیایی gondola به معنی کشتی و قایق

قوپاک **Qopak**

قارمونچسکایا فونکتسیا

واژه روسی به معنی فونکسیای هارمونیک

قارمونچسکیه پریزووکی **Qarmoniçeskiye prizvuki**

قارمونچسکیه پریزووکی
واژه روسی به معنی اُبرتون‌های هارمونیک

قارمونچنوست **Qarmoniçnost**

قارمونچ نُوست

واژه روسی به معنی آهنگدار بودن

قارمونیا **Qarmoniya**

واژه یونانی harmonia به معنی همساز بودن، هماهنگ و هم‌آواز بودن

قلاونایا پارتیا **Qlavnaya Partiya**

قلاونایا پارتیا
واژه روسی به معنی پارتیای عمده، قسمت عمده و اساسی، پارتی اصلی و عمده

قلاونایا تئما **Qlavnaya tema**

قلاونایا تئما
واژه روسی به معنی موضوع اساسی و عمده، موضوع اصلی

قلاونایا تونال نوست **Qlavnaya Tonalnost**

قلاونایا تونال نُوست
واژه روسی به معنی تونالیزم عمده و اساسی

قلاونیه استوپنی **Qlavniye Stupeni**

قلاونیه استوپنی
واژه روسی به معنی پرده‌های مهم و اساسی، پرده‌های اصلی

قلاونیه ترزووچییا **Qlavniye Trezvuçiya**

قلاونیه ترزووچییا
واژه روسی به معنی سه همصداهای اساس و عمده

قولوسا ارکسترووییه

واژه روسی به معنی صدای ارکستر

Qolosa srednie**قولوسا سردنییه**

واژه روسی به معنی صدای میانی، صداهای میانه

Qolosa xorovie**قولوسا خوروییه**

واژه روسی به معنی صداهای «گر»، خوانندگی با گر، خوانندگان کر

R**Razmer****رازمر**

واژه روسی به معنی اندازه

Raznovidnosti instrumentov**رازنو-ویدنوستی اینسترومنتوو**

واژه روسی به معنی انواع مختلف آلات موسیقی

Razrabotka **رازرابوتکا**

واژه روسی به معنی کارکرد، فرایند، کاربرد

Razreshenie **رازرشنییه**

واژه روسی به معنی «حل»

Rapsodiya **راپسودییا**

واژه یونانی rhapsodia به معنی ترانه و سرود حماسی

Raspevanie **راسپوانییه**

واژه روسی به معنی تَغَنی، آواز خواندن

Raspolozhenie smeşannoe

واژه اوکراینی به معنی پریدن، پرش، در هم کوبیدن

Qrif **گریف**

واژه آلمانی griff به معنی دسته، دستگیره، بازو

Qruppetto **گروپپتتو**

واژه ایتالیایی gruppetto به معنی گروه و دسته کوچک

Qruppirovka Not**گروپ پیروکا نت**

واژه روسی به معنی گروه‌بندی و دسته‌بندی نت‌ها

Qolosa verxnie**قولوسا ورخنییه**

واژه روسی به معنی صداهای بالا

Qolosa Jenskie**قولوسا ژنسکییه**

واژه روسی به معنی صداهای زنانه، صدای زن، صدای زنانه

Qolosa Kraynie**قولوسا کراینییه**

واژه روسی به معنی صداهای کناری

Qolosa Mujskie**قولوسا موژسکییه**

واژه روسی به معنی صداهای مردانه، صدای مرد

Qolosa Odnorodnie**قولوسا اَدنورودنییه**

واژه روسی به معنی صداهای همجنس

Qolosa Orkestrovie

واژه لاتینی reminiscentia به معنی

خاطرات

Repertuar رِپِرتوآر

واژه فرانسوی repertoire به معنی سپاهه

Repetitsiya رِپِیتِسیا

واژه لاتینی repetitio به معنی تکرار

Repriz رِپْرِیز

واژه فرانسوی، reprendre و reprise به

معنی تکرار نمودن، دوباره کاری

Refren رِفرِن

واژه فرانسوی refrain (شکسته، تن، قطع

نمودن) که در موسیقی آذربایجانی به معنی

نقارت نیز به کار برده می شود.

Recitativ رِچِیتاتِیو

واژه ایتالیایی recitare به معنی A با قرائت

خواندن»

رِیسپوستا

Risposta

واژه ایتالیایی به معنی اعتراض، جواب

Ritm رِیتِم

واژه یونانی rythmos به معنی متناسب،

منتظم، مکمل

Ritmičeskaya figura

رِیتِمِچِسکایا فِیگُورا

واژه روسی به معنی فِیگُورِ رِیتِمِک

Ritmičeskoe delenie

رِیتِمِچِسکویه دِلِنِیه

واژه روسی به معنی بخش رِیتِمِک، قسمت

رِیتِمِک

راسپولوژنییه سِمِشانوویه

واژه روسی به معنی ردیف مخلوط و درهم،

ترتیب درهم و مخلوط

Raspolojenie tesnoe

راسپولوژنییه تِسْنوویه

واژه روسی به معنی ردیف فشرده، ترتیب

فشرده

Raspolojenie Širokoe

راسپولوژنییه شِیروکویه

واژه روسی به معنی ردیف و ترتیب باز و

گسترده،

Rastrub رِاستروِب

واژه روسی به معنی دهانه شیپور

Realnaya fuga

رِئال نایا فوگَا

واژه روسی به معنی فوگای رئال

Registr رِگِیستر

واژه لاتینی registum به معنی نوشته،

مکتوب، مکتوب شده

Rezonans رِزونانس

واژه فرانسوی resonance به معنی عکس صدا

Rezonatornie otverstiya

رِزوناتورنییه اُتورستیا

واژه روسی به معنی سوراخهای رزونانس

Rekviyem رِک وِیِم

واژه لاتینی regueis به معنی سکونت

Reminissensiya

رِمینِیس سِنِسیا

Royal رُویال

واژه فرانسوی royal به معنی شاهانه

Rulada رولادا

واژه فرانسوی roulade مأخوذ از واژه rouser که در موسیقی به معنی زنگوله به کار برده می شود.

S**Sakshorn** ساکسهورن

واژه مرکب آلمانی sax-horn. این واژه مرکب از نام فامیلی استاد و نوازنده بزرگ آلات دمی اهل آلمان به نام ساکس sax + واژه آلمانی Horn به معنی شاخ

Saksofon ساکسوفون

نام یکی از آلات موسیقی دمی. این واژه مرکب از نام فامیلی استاد و نوازنده بزرگ آلمانی sax + واژه یونانی phone به معنی صدا

Salonnyy orkestr

سالوننی ارکستر

واژه روسی به معنی ارکستر سالی، ارکستر تالاری

Sarabanda ساراباندا

واژه اسپانیایی zarabanda

Svirel سویرل

واژه روسی به معنی شیپور

Svabodna forma

سوا بُودنا فُورما

واژه روسی به معنی فرم و شکل آزاد

ریتورنل

Riturnel

رنگ، برگردان، دُن. واژه فرانسوی ritournelle و واژه ایتالیایی ritornello مشتق از واژه ritorno به معنی برگشتن، مراجعت نمودن.

Ricerkata ریچرکاتا

واژه ایتالیایی ricercata مشتق از واژه ricercare به معنی جستجو.

Roq رُق

واژه روسی به معنی نغیر

Rodovie instrumenti

رُدوویه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات اصیل موسیقی

Rodstvo tonalnostey

رُدستوو تونال نُوستیی

واژه روسی به معنی نزدیکی و قرابت تونالیتها

Romans رُمانس

واژه اسپانیایی romance مأخوذ از واژه لاتینی romanice به معنی «به زبان رُمان» در لهجه اسپان

Romantizm رُمانتیزم

واژه فرانسوی romantisme مأخوذ از واژه romant (رمان)

Rondino رُندینو

واژه ایتالیایی و فرم اختصار یافته واژه rondo

Rondo رُندو

واژه فرانسوی rondeau

واژه آلمانی sextett مأخوذ از واژه لاتینی

sextus به معنی ششم، ششمین

Sekunda **سیکوندا**

واژه لاتینی secunda به معنی دوم، دومین

Semeyografiya **سیمِی اُگرافیا**

واژه مرکب یونانی متشکل از sema

(اشاره) + graphe (نوشته)

Septet **سپتت**

واژه آلمانی septett مأخوذ از واژه لاتینی septem

به معنی هفت(۷)

Septima **سپتیمیا**

واژه لاتینی septima به معنی هفتم،

هفتمین

Septol **سپتول**

واژه لاتینی septimus به معنی هفتگانه

Serenada **سِرِنادا**

واژه فرانسوی serenade مأخوذ از واژه

ایتالیایی serenata (به معنی sereno)

هوای صاف و روشن، هوای سرد و خنک

(شب)

Sjatoe raspolojenie

سزاتویه راسپولوژنیه

واژه روسی به معنی آرایش و ترتیب فشرده

و سیخ هم

Sila zvuka **سیلا زووکا**

واژه روسی به معنی شدت صدا

Simmetrične takti

سیممتریچنیه تاکتی

واژه روسی به معنی تاکت‌های (خانه‌ها)

متناسب

Svobodniy stil

سوداُبودنیی استیل

واژه روسی به معنی استیل آزاد، سبک و

اصول آزاد

Sevyazuyuşşaya çast

سیویازویوششایا چاست

واژه روسی به معنی بند و قسمت اتصال

دهنده، بخش ارتباط دهنده

Sekventsiya **سیکونتسیا**

سیکونسیا . واژه لاتینی sebuentia به معنی

رد گیری، به دنبال ردّ و اثر رفتن

Sekventsiya

vosxodyaşşaya

سیکونتسیا وُسخودیاششایا

واژه روسی به معنی سیکونسیای خیزگیرنده،

صعود کننده

Sekventsiya

nixodyaşşaya

سیکونتسیا نیسخودیاششایا

واژه روسی به معنی سیکونسیای نزول کننده

Sekventsiya tonalnaya

سیکونتسیا تونال نایا

واژه روسی به معنی سیکونسیای تونال دار

Sekvensio brazniy

سیکونتسیو برازنیی

واژه روسی به معنی «سیکونسیاگونه»

Seksta **سیکستا**

واژه لاتینی sexta به معنی ششم، ششمین

Sekstet **سیکستت**

واژه روسی به معنی اسامی هجاوی صداها،
اسم صداها براساس هجا

Slojnaya stretta

سلوژنایا استرتتا

واژه روسی به معنی استرتتای مرکب

Slojnie taktı

سلوژنییه تاکتی

واژه روسی به معنی تاکت‌های (خانه‌های)
مرکب

Slojnyı trexçastnyı takt

سلوژنیی ترخ چاستنیی تاکت

واژه روسی به معنی خانه یا تاکت مرکب
سه قسمتی، تاکت مرکب سه بخشی

Slux

سلوخ

واژه روسی به معنی قدرت شنوایی، شنیدن
و شنوایی

Smeşannoe raspolojenie

سیمشانویه راسپولوژنییه

واژه روسی به معنی آرایش و ترتیب مختلط

Smeşannyı xor

سیمشاننیی خور

واژه روسی به معنی گُر مختلط

Smıçkovie instrumentı

سمیچکوییه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات موسیقی کمانی،
آلات موسیقی کماندار

Smıçok

سمیچوک

واژه روسی به معنی کمان

Soverşennaya
modulyatsiya

Simfonietta سیمفونییتتا

واژه ایتالیایی simfonietta که فرم اختصار
یافته واژه sinfonia می‌باشد

Simfoničeskaya muzıka

سیمفونیچسکایا موزیکا

واژه روسی به معنی موسیقی سمفونیک

Simfoniya سیمفونییا

واژه یونانی symphonia به معنی آهنگدار،
همساز، هم‌آواز

Sinkop

سینکوپ

واژه یونانی synkope به معنی بریدن و
تنگ و کوتاه نمودن، کوتاه و مختصر نمودن

Skazanie

سکازانییه

واژه روسی به معنی داستان

Skazatel

سکازاتل

واژه روسی به معنی نَقّال، داستانسرا،
داستان‌گو

Skaçok

سکاچوک

واژه روسی به معنی جهش، پرش

Skertso

سکرتسو

واژه ایتالیایی scherzo که معنای حرفی آن
شوخی و مزاح می‌باشد

Skripka

اسکرپیکا

ویولن. واژه قدیمی اسلاوی به معنی بیان
صدای حالتی در زبان ترکی به نام
«جبریلداماق»

Sloqovoe nazvanie
zvukov

سلووقوییه نازوانییه زووکوو

Sonatnoe allegro

سُوناتنویه آلِگرو

واژه روسی به معنی آلِگرویه سونات

Sonatny duet

سُوناتنی دوئت

واژه روسی به معنی دوئت سونات

Soprano

سوپرانو

واژه ایتالیایی soprano مأخوذ از واژه sopra به معنی «بر روی»، «در بالای» که در موسیقی آذربایجانی انواع آن عبارتند از سوپرانوی دراماتیک، سوپرانوی کُئوراتور و سوپرانوی لیریک

Sopranoviy klyuch

سوپرانووی کلِیوچ

واژه روسی به معنی کلید سوپرانو

Sostav dvoynoy

سُوستاو دِوُی نُوی

واژه روسی به معنی ترکیب دوگانه، ترکیب دویه دو

Sostav odinarniy

سُوستاو اُدینارنیی

واژه روسی به معنی ترکیب یگانه، ترکیب یک جنسی و یکنوع، ترکیب یک به یک

Sostav parniy

سُوستاو پارنیی

واژه روسی به معنی ترکیب دوتایی، ترکیب جفت، جفت ترکیب

Sostav troynoy

سُوستاو تروینووی

واژه روسی به معنی ترکیب سه گانه، سه ترکیبی، ترکیب سه تایی

سُورشینایا مُودولیاتسیا

واژه روسی به معنی مُدولیاسیای پایان یافته

سُودِرژانیه

Soderjanie

واژه روسی به معنی «مضمون»، «محتوا»

Sozvučie

سُوزووچییه

واژه روسی به معنی هماهنگی، همسازی

Sozvučnyj

سُوزووچنیی

واژه روسی به معنی هماهنگ، همساز

Solist

سُولیست

واژه ایتالیایی solista به معنی تکخوان

Solo

سُولو

واژه ایتالیایی solo مأخوذ از واژه لاتینی

solus به معنی تک، تنها، واحد، یگانه

Solfecio

سُولفِجِیُو

واژه ایتالیایی solfeggio

Sootnošenie

سُوتُوتُوشِنیه

واژه روسی به معنی تناسب، نسبت

سُوناتا

Sonata

واژه ایتالیایی sonata مأخوذ از واژه

sonore به معنی به صدا درآمدن

Sonatina

سُوناتینا

واژه ایتالیایی sonatina به معنی سونات کوچک

Sonatnaya forma

سُوناتنایا فُورما

واژه روسی به معنی فرم سونات، به شکل سونات

Stepen rodstva استپن رُdstوا

واژه روسی به معنی درجه و میزان قرابت و نزدیکی، درجه و میزان نسبت و قرابت

Stil استیل

واژه لاتینی stylus مأخوذ از واژه یونانی stylos به معنی سبک، اسلوب، روش

Stil svobodny استیل سِوداُودنی

واژه روسی به معنی استیل و سبک آزاد

Stil strogiy استیل استروگی

واژه روسی به معنی استیل و سبک جدی، اسلوب جدی

Stol vozduşnyy استول وُزدوشنی

واژه روسی به معنی لوله هوا

Stretta استرتتا

واژه ایتالیایی stretta که معنی لغوی آن «فشردن» است.

Stroy استروی

واژه روسی به معنی ریشه، بن، اساس، کوک

Story majorniy استروی ماژورنی

واژه روسی به معنی کوک ماژور

Story minorniy استروی مینورنی

واژه روسی به معنی کوک مینور

Story noviy استروی نووی

Soçetanie سُوچتانییه

واژه روسی به معنی تناسب، موزون بودن، آهنگ

Soçetanie konsoniruyuşsee سُوچتانییه کُنسنیرویوششییه

واژه روسی به معنی تناسب و آهنگ کُنسونانس

Soçinenie سُوچیننییه

واژه روسی به معنی «اثر»

Spikkato اسپیککاتو

واژه ایتالیایی spiccato مأخوذ از واژه spiccare به معنی کندن و جدا کردن

Sputnik اسپوتنیک

واژه روسی به معنی پیک، قاصد

Srednevekovie ladi سردنیوگُوییه لادی

واژه روسی به معنی مقامهای مربوط به قرن میانه، مقامهای اواسط قرن

Stavka استاوکا

واژه روسی به معنی «با انگشت بزرگ وسطی»

Stakkato استاککاتو

واژه ایتالیایی staccato مأخوذ از واژه staccare به معنی کشیدن، فشردن و کشیدن برای کندن و قطع کردن

Stan notniy استان نُوتنی

واژه روسی به معنی سطرهای نت، سطور نت

واژه روسی به معنی نگهدارنده سیم، سیم

نگهدار

Stupeni glavnie

استوینی قلاونییه

واژه روسی به معنی پرده‌های اساسی،

پرده‌های اصلی

Stupeni lada

واژه روسی به معنی پرده‌های مقام

Stupeni lada

neustoyçivie

استوینی لادا نئوستوی چیوییه

واژه روسی به معنی پرده‌های بی ثبات و

متغیر مقام

Stupeni poboçnie

استوینی پوبوچنییه

واژه روسی به معنی پرده‌های فرعی

Stupen

استوین

واژه روسی به معنی پرده

Subdominant

واژه لاتینی subdominanta که انواع آن

در موسیقی عبارتند از ماژور سوب

دومینانت و مینور سوب دومینانت

Subdominantovaya sfera

سوب دومینانتوایا سفرا

واژه روسی به معنی حوزه و منطقه سوب دو

مینانت

Subdominantovaya

funktsiya

سوب دومینانتوایا فونکتسیا

واژه روسی به معنی کوک جدید

Story posleduyuşşiy

استروی پوسلیدویوششی

واژه روسی به معنی کوک بعدی

Stroy prediduşşiy

استروی پردیدوششی

واژه روسی به معنی کوک اول، کوک

نخستین، کوک اولی

Struktura akkorda

استروکتورا آککورد

واژه روسی به معنی سیستم و ساختار آکورد

Struna

استرونا

واژه روسی به معنی سیم

Struna otkritaya

استرونا اُتکریتایا

واژه روسی به معنی سیم آزاد، سیم شُل

Strunnoe trio

واژه روسی به معنی «تریو» ی سیمدار،

«تریو» ی سیمی

Strunnie instrumenti

استروننییه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات سیمی

Strunnyi kvartet

استروننیی کوارتت

واژه روسی به معنی کوارتت سیمی

Strunnyi kvintet

استروننیی کوینتت

واژه روسی به معنی کوینتت سیمی

Strunoderjatel

استرونودرژاتل

واژه روسی به معنی فونکسبای سوب دومینانت

Surdina **سوردینا**

واژه فرانسوی sourdine مأخوذ از واژه لاتینی surdus به معنی صدای خفه و گرفته

Süita **سوئیتا**

واژه فرانسوی suite به معنی «به نوبت»، «به دنبال هم»، «متداوم»

سِزورا

Sezura

واژه لاتینی caesura به معنی بخش، قسمت

Simbal **سیمبال**

واژه یونانی kymbalon کیمبال

Sitra **سیترا**

واژه آلمانی zither مأخوذ از واژه یونانی kithara به معنی گیتار

Sug **سوغ**

واژه آلمانی zug مأخوذ از واژه zichen به معنی کشیدن، گرفتن و کشیدن

Šestnadsaya nota

شِستنادتسایا نُوتا

واژه روسی به معنی نُت 1/16

Širina intervala

شیرینا اینتروالا

واژه روسی به معنی عرض اینتروال

Širokoe raspolojenie

شیرو کویه راسپولوژنیه

واژه روسی به معنی ترتیب گسترده

Škala **شکالا**

توالی صداها، قطار و ترتیب صداها، واژه لاتینی scala (پلکان، پله)

Štrix **شتریخ**

واژه آلمانی strich «خط انداختن» که در موسیقی نوعی مضراب زدن شبیه حالتی که با نوک چاقو خط اندازند

Šum **شوم**

واژه روسی به معنی صدای بلند تندر آسا، گرومب صدا

Šipkovie instrumenti

شِپکُوییه اینسترومنتی

آلات مضرابی، آلات سیمی که با مضراب نواخته میشوند.

Tabulatura **تابولاتورا**

واژه فرانسوی tabulature و واژه آلمانی tabulatur هر دو مأخوذ از واژه لاتینی tabula به معنی تابلو، جدول، لوحه، تخته (سومریها به نوشته‌های خود که بر روی لوحه‌های خشتی می‌نوشتند «تابولا» می‌گفتند که با مصدر تاپیلماق در ترکی امروزی قرابت و همانندی دارد - اسدی)

Takt **تاکت**

تاکت، خانه

Taktirovat **تاکتیروات**

تم، موضوع
Tema qlavnaya **تما قلاونا یا**
 واژه روسی به معنی تم و موضوع اصلی، تم اساسی، موضوع اساسی
Tema pobochnaya
تما پُبوچنایا
 واژه روسی به معنی تم و موضوع دوم، تم و موضوع مضاعف
Tembr **تمبر**
 واژه فرانسوی timbre مأخوذ از واژه یونانی tymranon به معنی نقاره کوچک
Temp **تمپ**
 واژه ایتالیایی tempo مأخوذ از واژه لاتینی tempus به معنی وقت، زمان
Temperasiya **تمپراسیا**
 واژه لاتینی temperatio به معنی متناسب، موزون، مناسب
Temperirovanniy stroy
تمپیررواننئی استروی
 واژه روسی به معنی کوک تمپراسیا شده
Tenor **تنور**
 واژه ایتالیایی tenore مأخوذ از واژه لاتینی teneo به معنی «نگه می‌دارم».
Tenoroviy klyuch
تنوروی کلیوچ
 واژه روسی به معنی کلید تنور
Terset **ترست**
 واژه آلمانی Terzett مأخوذ از واژه لاتینی tertius به معنی سه گانه

واژه روسی به معنی تقطیع، تقطیع کردن، قطع نمودن
Takti nesimetriçnie
تاکتی نسیمتریچنیه
 واژه روسی به معنی خانه‌ها و تاکت‌های غیر متناسب
Takti prostie
تاکتی پروستییه
 تاکتهای بسیط، ساده و گسترده
Takti simmetriçnie
تاکتی سیمتریچنیه
 واژه روسی به معنی تاکتها و خانه‌های متناسب
Takti slojnie
تاکتی سلوژنیه
 واژه روسی به معنی تاکت (خانه)های مرکب
Tamburin **تامبورین**
 واژه فرانسوی tambourin به معنی طبل کوچک
Tam-tam **تام-تام**
 از واژه های هندی موسیقی
Tango **تانگو**
 از واژه های اسپانیایی موسیقی
Tarantella **تارانتهلا**
 واژه ایتالیایی مأخوذ از نام شهر (تارانٹو) taranto
Tarelki **تارلکی**
 واژه روسی به معنی سنج
Tema **تما**

واژه روسی به معنی تن مکمل بالا، تن مکمل

فوقانی

Ton kvintoviy

تن کوینتووی

واژه روسی به معنی تن کوینتا

Ton nijniy v-vodniy

تن نیژنی و - وُذنی

واژه روسی به معنی تن مکمل پایین، تن

مکمل تحتانی، تن مکمل زیرین

Ton tertsoviy

تن تِرتسووی

واژه روسی به معنی تن تِرسیا

Tonalnost تنال نُوست

واژه روسی به معنی تنالیته

Tonalnosti dalekie

تنال نُوستی دالکیه

واژه روسی به معنی تنالیته‌های دور

Tonalnosti odnoimenne

تنال نُوستی اُدنوئیمِنیه

واژه روسی به معنی تنالیته‌های همنام

Tonalnosti paralelne

تنال نُوستی پارالل نییه

واژه روسی به معنی تنالیته‌های موازی و

پارالل

Tonalnosti rodstvenne

تنال نُوستی رودستونیه

واژه روسی به معنی تنالیته‌های نزدیک

Tonalnost qlavnaya

تنال نُوست قلاونایا

Tersiya

تِرسیا

واژه لاتینی tertیا به معنی سوم، سومین

Tesnoe raspolojenie

تِسْنویه راسپولُژنیه

واژه روسی به معنی ترتیب فشرده و سیخ

هم

Tessitura

تِسسیتورا

واژه ایتالیایی به معنی پارچه، قماش

Tetraxord

تِتراخورد

واژه یونانی tetra (چهار) + chorde (سیم)

Tetraxord verxniy

تِتراخورد وِرخنی

واژه روسی به معنی تتراکورد بالا، تتراکورد

فوقانی

Tetraxord nijniy

تِتراخورد نیژنی

واژه روسی به معنی تتراکورد زیر، تتراکورد

زیرین و پایین، تتراکورد تحتانی

Tokkata

توککاتا

واژه ایتالیایی toccata مأخوذ از واژه

toccare به معنی تصادم، برخورد

تن

Ton

واژه یونانی tonos به معنی ضرب، ارتعاش

Ton v-vodniy

تن و - وُذنی

واژه روسی به معنی تن مکمل

Ton verxni v-vodniy

تن وِرخنی و - وُذنی

Toni akkordovie

تُنّی آکُورْدُوویِه

واژه روسی به معنی تن‌های آکورد

Toni neakkordovie

تُنّی نی آکُورْدُوویِه

واژه روسی به معنی تن‌های خارج از آکورد.

تن‌های خارج آکورد

تُوجْکا

Točka

واژه روسی به معنی نقطه

Točka dvoynaya

تُوجْکا دوینایا

واژه روسی به معنی نقطه جفت، دو نقطه

Točka troynaya

تُوجْکا تروینایا

واژه روسی به معنی سه نقطه

Transkripsiya

ترانسکرپسیا

واژه لاتینی transcriptio به معنی

رونویسی کردن، کپی درآوردن

Transponirovka

ترانسپونیرووکا

واژه روسی مأخوذ از واژه لاتینی

Transpositio به معنی انتقال

ترانسپوزسیا

Transpozisiya

واژه لاتینی transpositio به معنی انتقال

Transport oktavnıy

ترانسپورت اُکتاونی

واژه روسی به معنی انتقال به اکتاو

واژه روسی به معنی تنالیته اول، تنالیته

آغازین

Tonalnost novaya

تُنال نُوست نُوویا

واژه روسی به معنی تنالیته جدید

Tonalnost osnovnaya

تُنال نُوست اَسْنوونایا

واژه روسی به معنی تنالیته اساسی، تنالیته

عمده و اساس

Tonalnost pobochnaya

تُنال نُوست پُوبُوجنایا

واژه روسی به معنی تنالیته مضاعف، تنالیته

علاوه شده

Tonalnost staraya

تُنال نُوست استارایا

واژه روسی به معنی تنالیته نخستین، تنالیته

کهنه و اولی

Tonalnie sootnoşeniya

تُنالنیِه سوُتُوتُوشنیا

واژه روسی به معنی مناسبات و روابط تنالیته

Tonika

تُونیکا

واژه یونانی tonos به معنی ضرب

Toniçeskaya funktsiya

تُونیچسکایا فونکُتسیا

واژه روسی به معنی فونکسیای تونیکا

Tonovaya veličina

intervals

تُنوویا ولیچینا اینترِوالا

واژه روسی به معنی کمیت تنالیته اینترِوال

واژه روسی به معنی سه همصدای اساس و عمده، سه همصدای اصلی

Trevezüçie toničeskoe

ترز- ووچییه تونیچسکویه

واژه روسی به معنی سه همصدای تونیک

Trevezüçie uveličennoe

ترز- ووچییه اوولیچننویه

واژه روسی به معنی سه همصدای افزایش یابنده، سه همصدای افزایشی، سه همصدای

افزایش یافته

Trevezüçie umenšennoe

ترز- ووچییه اومنشیننویه

واژه روسی به معنی سه همصدای کاهش، سه همصدای کاهش یافته، سه همصدای قابل کاهش

Trevezüçiya qlavnice

ترز- ووچییا قلاونیه

واژه روسی به معنی سه همصداهای اساس و عمده

Trevezüçiya pobočnice

ترز- ووچییا پوبوچنییه

واژه روسی به معنی سه همصداهای علاوه، سه همصداهای مضاعف

Trel ترل

واژه ایتالیایی trillo به معنی سه صدا در آمدن، تولید صدا نمودن است که معنی اصلی این واژه به زبان ترکی آذربایجانی، «چینگیلده مک» می باشد.

Tremolo ترمولو

Transponiruyuşşie instrumentı

ترانسپونیرویوششییه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات موسیقی

ترانسپوزیسیایی

Traurnıy marş

ترائورنی مارش

واژه روسی به معنی مارش عزا و ماتم،

مارش سوگ

Trevezüçie ترز- ووچییه

واژه روسی به معنی سه هم صدا

Trevezüçie bolşoe

ترز- ووچییه بولشویه

واژه روسی به معنی سه همصدای بزرگ

Trevezüçie iskusstvennoe

ترز- ووچییه ایسکوستوننویه

واژه روسی به معنی سه همصدای صنعتی و ساختگی

Trevezüçie majornoe

ترز- ووچییه ماژورنویه

واژه روسی به معنی سه همصدای ماژور

Trevezüçie maloe

ترز- ووچییه مالویه

واژه روسی به معنی سه همصدای کوچک

Trevezüçie minornoe

ترز- ووچییه مینورنویه

واژه روسی به معنی سه همصدای مینور

Trevezüçie osnovnoe

ترز- ووچییه اُسنوونویه

تریو **Trio**

واژه ایتالیائی trio مأخوذ از واژه the به معنی سه (۳)

تریو استروئوئیه **Trio strunnoe**

واژه روسی به معنی تریوی سیمی

تریو فورته پیانوئیه **Trio fortepianno**

واژه روسی به معنی تریوی فورته پیانوئی

تریول **Triol**

واژه آلمانی Triole مأخوذ از واژه لاتینی tres به معنی سه (۳)

تریئون **Triton**

واژه ایتالیایی tritono به معنی «عبارت از سه تن»، «متشکل از سه تن»

تریخورد **Triord**

واژه یونانی tri (سه) + chorde (سیم) به معنی سه سیم، سه سیمه

تروینایا فوگا **Troynaya fuga**

واژه روسی به معنی فوگای سه گانه، سه فوگائی

تروینوی کنتراپونکت **Troynoy kontrapunkt**

واژه روسی به معنی سه کنتراپونکت، کنتراپونکت سه گانه

تروینوی سوستاو **Troynoy sostav**

واژه روسی به معنی ترکیب سه به سه، ترکیب سه گانه

واژه ایتالیایی tremolo به معنی مرتعش، قابل ارتعاش

تریپاک **Trepak**

از واژه‌های زبان روسی قدیم به معنی پاکوبیدن، به صدا درآوردن به نوعی که در زبان ترکی آذربایجانی به آن «تاپیلداتماق» و «آیاق دؤیمک» گویند.

تریوقولنیک **Treuqolnik**

واژه روسی به معنی سه گوش، مثلث

تریخ قولوسنی **Trexqolosny**

واژه روسی به معنی سه صدائی

تریخ قولوسیه **Trexqolose**

واژه روسی به معنی سه صدائی

تریخ چاستنایا فورما **Trexçastnaya forma**

واژه روسی به معنی فرم سه قسمتی، به شکل سه قسمتی یا سه بخشی

تریخ چاستنی تاکت **Trexçastny takt**

واژه روسی به معنی خانه و تاکت سه قسمتی، تاکت سه بخشی

ترانسپوزیسیا **Transpozisiya**

مأخوذ از واژه لاتینی transpono (انتقال می‌دهم، جایش را عوض می‌کنم) به معنی آلات موسیقی ترانسپوزیسیایی، انتقال

تریلوگیا **Trilogiya**

واژه یونانی trilogia متشکل از واژه tri (سه تائی) + logos (کلام، روایت)

Tselotonnaya gamma

تسِلوتُننایا گامما

واژه روسی به معنی گام تمام تُن

Tselny ton تسیلی تُن

واژه روسی به معنی تُن کامل و تمام

Tsifrovaya sistema

تسیفرووایا سیستمِما

واژه روسی به معنی سیستم ارقام

Tsifrovka تسیفروکا

واژه روسی به معنی رقم زدن

Tsiganskiy romans

تسیگانسکی(چگانسکی) رُمانس

واژه روسی به معنی رمانس کُولی، رمانس

کولی‌ها

U**Uvelichenie** اوولِیچِنیه

واژه روسی به معنی بزرگ نمودن، افزایش

دادن

Uvertura اوورِتورا

واژه فرانسوی ouverture مأخوذ از واژه

ouvrir به معنی باز نمودن، گشودن

Udar اودار

واژه روسی به معنی ضرب

Udarenie اودارنیه

واژه روسی به معنی ضرب، ضربه

Udarnie instrumenti

اودارنیه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات موسیقی ضربی

Trombon ترومبون

واژه ایتالیایی trombone به معنی شیپور

بزرگ

Trombon basoviy

ترومبون باسووی

واژه روسی به معنی ترومبون باس

Trost تروست

واژه روسی به معنی ۱- زبانه ساخته شده از

نی ۲- قسمت چوبی کمان

تروبا

Truba

نام نوعی آلت موسیقی دمی - شیپور

واژه ایتالیایی Tromba

توبا

Tuba

واژه ایتالیایی و لاتینی به معنی لوله تو خالی

و در موسیقی به معنی شیپور

Tuš توش

از واژه های آلمانی موسیقی. Tusch

Tuše توشه

واژه فرانسوی toucher به معنی تصادم،

برخورد

Tselaya nota

تسلایا(چلایا) نُوتا

واژه روسی به معنی نُت کامل، نت تمام،

تمام نت

Tselaya pauza

تسلایا(چلایا) پائوزا

واژه روسی به معنی پائوزای کامل، پائوزای

تمام

Udvaivanie **وایوانیه**

واژه روسی به معنی دوتائی کردن، جفت نمودن، دوتائی نمودن

Udvaivat **وایوات**

واژه روسی به معنی دوتائی، جفت، جفت شدن، دوتائی شدن

Udvoennyj **وئنی**

واژه روسی به معنی جفت شده، دوتائی شده

Umenshenie **اومنشینه**

واژه روسی به معنی کوچک نمودن، تصغیر کردن

Undesima **اوندسیما**

واژه لاتینی undecima به معنی یازدهمی، یازدهمین

Unison **اونیسون**

واژه ایتالیایی unisono مأخوذ از واژه لاتینی unus (یک) + sonus (صدا)

Unterton **اونترتون**

واژه آلمانی Untertone به معنی تن‌های پایین

Uprajnenie **اوپراژنیه**

واژه روسی به معنی تمرین، ممارست، مشق

Ustoyčivje stupeni lada**اوستوی چیوییه استوپنی لادا**

واژه روسی به معنی پرده‌های ثابت مقام

V**Valtorn** **والتورن**

واژه آلمانی Walthorn به معنی شیپور جنگل، شیپور بیشه

والس**Vals**

واژه فرانسوی valse مأخوذ از واژه آلمانی walzer به معنی چرخ، چرخیدن، چرخش به دور خویش

Varqan **وارقان**

واژه یونانی organon به معنی آلت، ساز

واریاسیا**Variasiya**

واژه لاتینی variatio به معنی تبدیل، تعویض

Vodni Ton **وَدنی تون**

واژه روسی به معنی تنِ واصل، تنِ وصل کننده

Veličina Tonovaya**ولچینا تونوویا**

واژه روسی به معنی کمیت و اندازه تن

Ventil **ونتیل**

واژه آلمانی Ventil مأخوذ از واژه لاتینی ventilo به معنی «می‌دمم»، «فوت می‌کنم»

Veršina **ورشینا**

واژه روسی به معنی قلّه، اوج، بلندی، بالاترین نقطه

Veršina intervala**ورشینا اینتروالا**

واژه روسی به معنی نقطه اوج و بلندی اینتروال

Veršina Melodii

Virtuoz **ویرتوئوز**
واژه ایتالیایی virtuoso مأخوذ از واژه لاتینی virtus به معنی هنر، استعداد

Vozbuditel zvuka **وُزبُودیتِل زووکا**
واژه روسی به معنی ماخذ صدا

Vokaliz **وُکالیز**
واژه فرانسوی voçalise مأخوذ از واژه لاتینی vocalis به معنی صدادر

Volinka **وُلینکا**
آلت دمی به نام «زورنا».

لازم به توضیح است که این آلت موسیقی در بین روسها، اوکراینیها و بلوروسها به (دودا) duda، در بین گرجیها به (قوداست ویری) qudastviri در بین ارمنیها به (تیک) tik، در بین ملت ترک تبار چوواش به (سارنای) sarnay، در بین لهستانیها به (کوزا) koza، در بین چکها به (دودی) dudi، در بین ایتالیاییها به پیفرو piffero، در بین ترکها و بلغاریها به (قاید) qayda، در بین فرانسویها به (کُورنیموز) kornemyuz، در بین آلمانها به زاکپ فیفه zakpfeyfe و بالاخره در بین انگلیسیها به (باگپاین) bagpayn مشهور است.

Volta **ولتا**
واژه ایتالیایی volta به معنی بازگشت، دفعه، بار

Vtoraya partiya **وُتورایا پارتیا**

ورشینا ملودی

واژه روسی به معنی نقطه اوج و بلندی ملودی

Vibrato **ویراتو**
واژه ایتالیایی vibrato مأخوذ از واژه لاتینی vibratio به معنی لرزش

Vibrafon **ویرافون**
واژه لاتین - یونانی. مرکب از واژه لاتینی vibro (لرزش) و واژه یونانی fon (صدا) به معنی لرزش صدا، ارتعاش صدا

Vibrasiya **ویراسیا**
واژه لاتینی vibratio به معنی لرزش، ارتعاش

Vidoviye instrumenti **ویدوویه اینسترومنتی**

واژه روسی به معنای آلات هممنوع و همچنس

Viola **ویولا**
واژه ایتالیایی به معنی ویولون. ریشه این واژه در زبان ایتالیایی هنوز معلوم و مشخص نشده و این کلمه معلوم نیست که از چه واژه‌ای مشتق شده است.

Violonçel **ویولونچل**
واژه ایتالیایی violoncello شکل اختصار یافته واژه ویولونه violone (ویولوی بزرگ = کنتراباس) می‌باشد.

Vircinel **ویرجینل**
واژه انگلیسی virginal مأخوذ از واژه لاتینی virgula به معنی درخت

واژه روسی به معنی پارتی دوم، قسمت دوم

وستوپ لَنیِه

Victupleniye

واژه روسی به معنی مقدمه

Visata

ویساتا

واژه روسی به معنی ارتفاع و بلندی

Visata absolyutnaya

ویسوتا آبسولوتنایا

واژه روسی به معنی ارتفاع مطلق، ارتفاع و

بلندی نهایی و غایی

Visata zvuka

ویسوتا زووکا

واژه روسی به معنی ارتفاع و بلندی صدا

Visata atnasitelnaya

ویساتا آتناسیتلنایا

واژه روسی به معنی ارتفاع و بلندی نسبی

X

Xvatka

خواتکا

واژه روسی به معنی ترتیب، ترتیب قرار

گرفتن

خود

Xod

واژه روسی به معنی حرکت

خر

Xor

واژه روسی به معنی «گر»

Xor odnorodniy

خر اَدنوردنیی

واژه روسی به معنی گر یک جنس، گر یک

نوع

Xor smeşanniy

خر سِمِشائینی

واژه روسی به معنی گر مخلوط

Xoral

خرال

واژه لاتینی choralis مأخوذ از واژه یونانی

choros به معنی «گر»

Xoralnaya prelyudiya

خرال‌نایا پرل‌یودیا

واژه روسی به معنی مقدمه گُرال

Xormeyster

خرمیستِر

واژه xor + واژه آلمانی Meister (استاد)

به معنی رهبر و استاد گر

Xorovoe penie

خروویه پنیِه

واژه روسی به معنی گر خوانی

Xorovoe iskusstvo

خروویه ایسکوستوو

واژه روسی به معنی هنر گر، هنر گر خوانی

Xromatizm

خروماتیزم

خروماتیزم. واژه یونانی chroma به معنی

رنگ

Xromatičeskaya gamma

خروماتیچسکایا گاما

واژه روسی به معنی گام کروماتیک

Xromatičeskaya

qarmonika

خروماتیچسکایا قارمونیکا

واژه روسی به معنی فارمون کروماتیک که بدان بایان نیز می‌گویند.

Xromatičeskaya modulyatsiya

خروماتیچسکایا مُدولیاتسیا

واژه روسی به معنی مُدولیاتسیای کروماتیک Xromatičeskieinstrumenti

خروماتیچسکییه اینسترومنتی

واژه روسی به معنی آلات کروماتیک

Xromatičeskie intervali

خروماتیچسکییه اینتروالی

واژه روسی به معنی اینتروال‌های کروماتیک

Xromatičeskie proxodyaššie noti

خروماتیچسکییه پروخودیاششیه نُوتی

واژه روسی به معنی نت‌های میانی کروماتیک

Xromatičeskiy puloton

خروماتیچسکی پُلوتن

واژه روسی به معنی نیم تن‌های کروماتیک، نصف تن‌های کروماتیک

Y

Yazikoviyе yazıkooviyе

واژه روسی به معنی زبان‌دار، دارای زبان و زبان، زبانی، خطاب به آلات موسیقی زبانی یا زبان‌دار مثل کلارنت و قابوی

Yubilyasiya yubilyasiya

واژه لاتینی jubilatio به معنی شادی، سرور و شَعف، جشن و سرور

Yumoreska yumoriska

واژه آلمانی Humoreske مأخوذ از واژه Humor به معنی مزاج

Yazıçok yazıçok

واژه روسی به معنی زبانه ساخته شده از نی

Z

Zaderjaniye zadrzaniye

واژه روسی به معنی لنگیدن، خطا کردن

Zaklyučeniyе zakluçeniye

واژه روسی به معنی ختام، پایان، نهایی، فینال Zapev, Zapevka

زاپو، زاپوکا

واژه روسی به معنی فرد، تک

Zapevala zapevala

واژه روسی به معنی فردخوان، تک‌خوان

Zatakt zatakt

واژه روسی به معنی خارج خانه، خارج تاکت

Zvuk zvuk

واژه روسی به معنی صدا، صوت

Zvukovaya sistema

زووکوویا سیستم

واژه روسی به معنی سیستم صدا

Zvuko zapis

زووکو زاپیس

واژه روسی به معنی ضبط صدا

Zvukoizvleçeniye

واژه آلمانی singspiel مآخوذ از واژه
singen (آواز خواندن) + spiel (رقص)
به معنی رقص و آواز

Znaki pavtareniya

زناکی پواتارنیا

واژه روسی به معنی اشارات و علامت‌های
تکرار و دوباره

Zona

زونا

واژه یونانی zone به معنی ناحیه.
منطقه. حوزه

زووگو ایز - ولچنییه

واژه روسی به معنی تولید صدا

Zvukonasitel

زووگوناسیتل

واژه روسی به معنی حامل صدا

Zvukoryad زووگوریاد

واژه روسی به معنی آرایش صدا . توالی

صدا . ردیف صداها

Zvukoryad Angemitonnyy

زووگوریاد آنگمیتوننی

آرایش و ردیف غیر نیم تن‌ها . آرایش و
ردیف آنهمیتون‌ها

Zvukoryad diyatonicheskiy

زووگوریاد دیاتونیکسکی

واژه روسی به معنی آرایش و ردیف صدای
دیاتونیک

Zvukoryad naturalnyy

زووگوریاد ناتورالنی

واژه روسی به معنی آرایش طبیعی صدا

Zvukosnimatel

واژه روسی به معنی آداپتور

Zvuçaniye

زووچانییه

واژه روسی به معنی «به صدا در آمدن»

Zerkalnaya repriza

زرکالنا یا رپریزا

واژه روسی به معنی رپریزای آینه دار

Zing ışıpil

زینگ اشیپیل

۲d شکل اختصار یافته این واژه می باشد.

A due mani

با دو دست

A quattro mani

چهار دستی، با چهار دست

Affabile

محترمانه، لطف آمیز، با عنایت والتفات

Affannato

با اضطراب، مضطربانه، تشویشانه، با هیجان

Affettamente

با خود ستائی، خودستائی کردن

Affetto

حسن، هیجان

Affrettando

با عجله ، با شتاب

Agile

عجول ، چابک ، فرز، با شتاب و تحرک
فراوان

Agitato

با اضطراب و هیجان زیاد، توأم با تشویش

A la....

...گونه...وار

All' , alla

به سبک ...

به روش ...

در مایه ...

Alla breve

اجرا و ایفای دو شمارشی موسیقی نوشته شده در وزن چهار چارگی یعنی هر تاکت (خانه) را به جای چهار ضرب ، دو ضرب محاسبه نمودن

A

Abbandona , Con abbandono

با توجه به ذوق و قریحه شخصی، نسبت به ذوق فردی و شخصی، در سبک و اوسلوب آزاد و دلخواه

Abbassando

از شدت و بلندی صدا کاستن، همزمان با کاستن شدت و قدرت صدا

Accarezzevole

با نوازش، توأم با نوازش

Accelerando

توأم با افزایش سرعت accel شکل اختصار یافته این واژه می باشد.

Accentando

آکسنت، ضرب را بطور ویژه قید نمودن و نمایش دادن

Adagietto

نسبت به آداژیو کمی سریع تر

Adagio

به آرامی ، ساکت . ad-o شکل اختصار یافته این واژه می باشد

Addolorato

حزین ، غمگین ، مأیوس ، غم انگیز

Ad libitum

تیمپ (سرعت) و انواع نوآنس های یک اثر را به هنگام اجرا، به اختیار ایفاگر (نوازنده) گذاشتن

A due

اونیسون نواختن دو آلت موسیقی همجنس.

۲) همچنین به پیس موسیقی که درچنین تمپی نواخته شود و دارای نام مخصوص و ویژه‌ای نباشد، اطلاق می شود.

and-te و and شکل های اختصار یافته واژه andante می باشد.

Andante con moto

یعنی خیلی تند و سریعتر از آندانته.

Andantino

تمپی که نسبت به آندانته قدری پرسرعت و تند باشد. and-no شکل اختصار یافته واژه andantino می باشد.

Animato

با روح بلندی و روح افزایشی بسیار بزرگ، به شکل زنده و جوندار

Aperto

با صدای باز. در آلات دَمی (فوتی)، خارج نمودن بخشی به نام سوردینا و جدا نمودن آن از آلت را گویند که موجب باز شدن صدای آلت موسیقی می شود.

A piacere

چه از لحاظ نمایش اطوار ایفاگری و چه از لحاظ ریتم به حالت آزاد و دلخواه بودن

Appassionato

با احساسات بسیار، با احساس زیاد

Archi

نام و عنوان عمومی آلات موسیقی کمانی (کماندار)

Arco

کمان، با کمان نواختن.

Assai

به حدّ کافی، به قدر کافی، در حد نهایت، در نهایت. این واژه در صورت ترکیب با واژه

Allargando

سرعت را وسعت بخشیدن، آهسته - آهسته، یواش نمودن

Allegretto

نسبت به آللگرو کمی سنگین با تمپ آرام.

یواش و آرام یعنی از آللگرو آهسته تر و از آندانته سریع تر

Allegro non troppo

نه آنقدر هم زود، نه به آن زودی

Allegro

واژه ای که بیانگر تند و شدید بودن سرعت می باشد، سرعت زیاد

Allentando

کاستن سرعت، از سرعت کاستن

Allentamento

کاستن سرعت، از سرعت کاستن

Altri

به غیراز سولبست به مجموع نوازندگان گروه موسیقی آلتی گویند

Amabile

خوب، قشنگ، زیبا، به طرز بسیار خوب و قشنگ

Amoroso

ظریف و نازک، ظریف و قشنگ

Ancora

دوباره، بار دیگر

Andante

۱) تمپی که نشانگر سرعت متوسط مطابق با گام یا پای ساکت و آرام باشد.

Basson

واژه فرانسوی به معنی فاگوت. واژه فاگوت مشتق از واژه ایتالیایی fagotto که معنی لغوی آن گره، بستن. گره زده شده می‌باشد.

Bassoon

واژه انگلیسی که معنی لغوی آن گره، بستن. گره زده شده می‌باشد.

Batterie

گروه آلات موسیقی ضربی

Battuta

- ۱ - ضرب، ضربه، آکسنت
- ۲ - تاکت (خانه)

Bene

خیلی، به قدر لزوم، خوب، به حدّ خوب

Ben

خیلی، به قدر لزوم، خوب، به حدّ خوب

Bewegt

مهیج، با هیجان، هیجان انگیز، زنده و بسیار چوندار

Bis

بار دوّم، دوباره، بار دیگر. قطعه‌ای که همراه با این واژه قید شود.

بایستی دوبار پشت سر هم اجرا نمود.

Bruscamente

به شکل غیر ظریفانه و زمخت

Buffo

خنده دار، بامزه و کمیک

C

Calando

شدت صدا را کاستن ، از شدت صدا کاستن

دیگر به معنی آن واژه، شدت و مبالغه بسیار می‌بخشد. به عنوان مثال allegro assai یعنی از آلگرو بسیار سریعتر و یا adagio assai که معنی آن از آلگرو بسیار یواش تر می‌باشد.

A tempo

در تمپ اول، در تمپ اول خود، در تمپ نخست خود. ورود به تمپی که در شروع و اول داشته است (بعد از آهسته و یواش نمودن یا زیاد نمودن سرعت)

A tre

سه تایی ، به شکل سه تایی یا سه نفره (ملزم به ایفا و اجرای همان پارتیا یا بخش، یعنی اونیسون نواختن سه آلت موسیقی همجنس)

Attaca

ورود بلادرنگ و بدون مکث به قسمت بعدی اثر بعد از اتمام قسمت قبلی

B

Baccetta

چوبی که به هنگام نواختن آلات موسیقی ضربی به کار برده می شود.

Badinerie

شوخی و مزاح، شوخی کردن و دلخوشی، ناآرامی، شلوغی کردن

Barbaro

به شکل زمخت، غیر ظریفانه

Col

حرف ربط و پیوند دهنده «با»

Colla

حرف ربط و پیوند دهنده «با»

Colli

حرف ربط و پیوند دهنده «با»

Con il

حرف ربط و پیوند دهنده «با»

Con speditezza

سرعت حرکت را افزایش دهید ، با افزایش سرعت حرکت

Con sentimento

با احساس عمیق، به شکل مؤثر و تأثیر گذار

Con impazienza

با بی صبری، با تلاش، با سعی و اهتمام

Colla baccetta

با چوب طبل بزرگ روی یکی از سنج ها نواختن

Colla parte

اصطلاحی که نشانگر موزون و متناسب بودن تیمپ صداها یا پارتیهای درجه دوم با پارتیای اساس و عمده (پارتیای راهبر)، به هنگام اجرا می باشد.

Colla parte

در تعقیب صدای اصلی (در پارتیا)، از صدای اصلی پیروی نمودن

Col legno

نوعی نواختن با آلات موسیقی سیمی کماندار که با طرف چوبی کمان روی سیمهای آلت ضربه زده می شود.

Come

همچون ، مثل ، به شکل ، به روش

(در بعضی مواقع همزمان از سرعت اجرا نیز کاسته می شود)

Calmato

به آرامی، با سکوت و آرامی

Calmo

ساکت، دنج، یواش

Calore

با حرارت، آتشین

Cambia

عوض کن ، تعویض کن

Cambiando

عوض کن ، تعویض کن

Camminando

بدون عجله و شتاب، با تأنی و آرامش

Candidamente

صمیمی ، طبیعی (صدا)

Cantabile

با تعنی، آهنگدار، با لطافت

به شکل و طرز تقلید صدای آواز انسان به هنگام نواختن آلات موسیقی

Canto

آواز، ترانه، صدای آواز خواننده به هنگام اجرای قطعه موسیقی

Capo

شروع، مقدمه، ابتدا، سر

Capriccioso

با بازیگوشی، و بازیگوشانه. با قر و ناز

Carezzando

ظریف و نازک، به شکل ظریفانه با سخنان منظوم عزیز خواندن و شبیه خواندن

Celere

زود ، تند. با سرعت ، با سرعت تند

Con alcuna licenza
تا حدّ معینی آزاد

Con allegrezza
شاد

Con amarezza
مأیوس، غمگین، محزون

Con brio
آتشین، پر حرارت و گرم

Con calore
با احساسات بسیار، آتشین

Con celerita
زود، سریع، تند و فرز، چابک

Con collera
غضبناک، عصبانی

Con commodo
بدون عجله و شتاب، به آسانی و راحتی

Con delicatezza
با حساسیت، با نزاکت، به طور ظریف، ظریف

Con desiderio
شوریده، خروشان، بهادر، جنگاور، جنگی

Con desiderio intenso
بسیار شوریده، بسیار خروشان، پر حرارت و بسیار تند و آتشین

Con devozione
مخلص، پرستشگرانه

Con doglio
واژه ای که حس حزن و غم را بیان کند.

Con diligenza
با سعی و تلاش، با دقت

Con discrezione
به شکلی که موافق با صدای اصلی یا پارتیای اصلی باشد

به عنوان مثال Come prima یعنی به همان سرعتی که در ابتدا داشت و یا Come Sopra یعنی به همان شکل و طرزی که در فوق نشان داده شده است.

Commodo
آسان، راحت، به راحتی

Comodo
آسان، راحت، به راحتی

Con
«با»، «با ...»

به طرز ... مثل ... به شکل ...

Con anima
با روح بلندی و روح افزایی بسیار بزرگ، به شکل زنده و جوندار

Con affetto
با احساسات زیاد، با احساس شدید

Con affizione
مأیوس، ناراحت و غمگین، دردمند

Con amabilita
خوب، قشنگ، زیبا، به طرز بسیار خوب و قشنگ

Con amore
هوس انگیز، باهوس و عشق آمیز، تعشقانه، عاشقانه

Con licenza
بدون توجه و رعایت قواعد به طور آزادانه و آنگونه که آرزو می کند و دلخواه است.

Con agilita
آزاد، به شکل آزاد و آسوده

Con agitazione
با هیجان، با تشویش، با اضطراب و تشویش

Con fretta

با عجله و شتاب، بر سرعت افزودن

Con fuoco

به شکل آتشین و پرحرارت، آتشین وار

Con grandezza

به شکل محتشم و با عظمت، پرشکوه

Con gravita

به شکل جدّی و مغرورانه

Con grazia, grarioso

به شکل ظریف، ظریفانه

Con gusto

ذوق آور، توأم با ذوق، با ذوق و شوق، با

ذوق و هوس

Con impeto

سرت، سخت و محکم، قاطع

Con ira

با شدت و حدّت زیاد، آتشین و پرحرارت،

آتشین هوس، با خشم، خشمگین

Con lanezza

ساکت، یواش، راحت، آهسته، آرام

Con moto

در صورت قرار گرفتن در جوار کلمه‌ای که

نشان دهنده تمپ باشد، شرط افزایش

سرعت را تأکید می کند به عنوان مثال

سرریعتر از آندانته Andante con moto یعنی خیلی تند و

سرریعتر از آندانته

Con mano destra

با دست راست

Con misterio

اسباب انگیز، سبب انگیز

Con mano sinistra

با دست چپ

Con disperazione

شدید، پرحرارت، با تمام قوت و توان

Con dolce maniera

به شکل ظریف و دلپسند

Con dolcezza

لذت بخش، ذوق بخش، بامزه و با نمک

Con dolore

محزون، دردمند، غمگین، کدرآمیز

Con duolo

محزون، دردمند، غمگین، کدرآمیز

Con elevazione

با وقار، مغرور

Con entusiasmo

با هوس و شوق بسیار، با شادی و خوشحالی

بسیار

Con espressione

با احساسات عمیق درونی

Con estro poetico

شاعرانه، الهامی، الهام آمیز

Con fermezza

با قاطعیت، با ثبات، با متانت، متین

Con festività

با دبدبه و کبکبه، محتشم، ممنون، شاد

Con fieressa

با تکبر و غرور، مغرورانه، به شکل مغرورانه

Con franco

آزاد، آزادانه، با ایمان راسخ

Con fretta

با عجله و شتاب بر سرعت افزودن

Con foco

با جسارت، به شکل آتشین

Con forza

قوی، قدرتمند، پرتوان، پرنیرو

Con vivezza

چوندار، زنده

Con voglia

با حرارت، به شکل خروشان و جوشان،
لبریز از جوش و خروش

Con zelo

با ذوق و هوس، با اشتیاق

Concento

آهنگدار، همساز

Con debolezza

افادهٔ ضعف و ناتوانی را طلب می‌کند.

Confusamente

درهم و برهم، بدون نظم و نظام

Contano

ایست، توقف، نگهداشتن پائوزا با توقف
نواختن.

Cont. شکل اختصار یافتهٔ این واژه می‌باشد.

Continuo

دائمی، بی نهایت، بی پایان، بدون آرام و
قرار، بی وقفه

Conto a tempo

در تِمپ اوّل، در تِمپ نخستین خود

Contratempo

کاهش دادن سرعت، از سرعت کاستن

Contre-temps

کاهش دادن سرعت، از سرعت کاستن

Coperto

بسته، سر بسته. ۱) برای تولید صدای
Λسی، بستن دهانهٔ شیپور با دست به
هنگام نواختن، دست را داخل لولهٔ شیپور
بردن که در نوشتار تُتی این عمل را با
علامت پلوس (+) نشان می‌دهند، کشیدن
پارچهٔ فلانل بر روی پوست آلت موسیقی

Con molto espressione

با روح افزایی و هوس بسیار

Con molto passione

با احساسات عمیق بسیار

Con nobile, orgoglio

دارای احساسات نجیب، موقر، با وقار

Con osservanza

با دقت، توأم با دقت

Con precisione

به شکل دقیق، به طرز دقیق

Con rabbia

دیوانه‌وار، با بی‌قید و بندی، هر طوری اومد،
بدون توجه به اصول و اسلوب، بی قاعده و
قانون، آلکی و شتابانه

Con sentimento

از ته قلب، صمیمی، با ذوق و هوس

Con solennita

با شکوه و عظمت، پرشکوه

Con sordini

با Λسوردین، همراه با Λسوردین»

Con spirito

توأم با شوق، به شوق آمدن، به روح
آمدن، روح یافتن، توأم با روح افزایی

Con strepito

توأم با سر و صدا، بلند

Con tenerezza

با ظرافت و نازکی

Con tristezza

غمگین، مکذّر

Con variazioni

با واریاسیوها

Con vigor

قوی، پرنیرو، قدرتمند، پرانرژی

Decompose

به شکل ناموزون، به طور نا برآزنده

Decrescendo

به تدریج از شدت صدا کاستن (به شرط کاهش سرعت)

Decresc فرم اختصار یافته این واژه است.

Sempre piu decrescendo e piu rallentando

همزمان با کاهش تدریجی شدت صدا، بایستی برابر آن، سرعت را نیز آهسته تر نمود .

Deficiendo

همزمان با فروکش نمودن، خاموش شدن، ضعیف و قطع شدن

Del, della, dello

از ...، این واژه در زبان ایتالیایی بیانگر حالت مالکیت، و نشان مالکیت می باشد

Deliberato

به شکل زنده (توأم با قدری افزایش سرعت)، با قاطعیت، به طور قطعی

Delicat

با حساسیت، با نزاکت، به طور ظریف، ظریف

Delicato

با حساسیت، با نزاکت، به طور ظریف، ظریف

Delicamenta

با حساسیت، با نزاکت، به طور ظریف، ظریف

Delicatezza

با حساسیت، با نزاکت، به طور ظریف، ظریف

Delie

به نام لیتاورا (تمپو) جهت حذف صدای خفه، خفه نمودن صدا. ۲) سیستم لوله‌ها در سراسر ارغنون» را گویند.

Cosi

اینطور، اینچنین، این گونه

Crescendo

همزمان با افزایش، توأمان با افزایش و قوی نمودن. در موسیقی این واژه زمانی به کار برده می‌شود که قدرت و شدت صدا رفته رفته افزایش یابد.

Cresc شکل اختصار یافته این واژه است.

Cupo

غوطه ور، به عمق و اعماق فرو رفته

D

Da capo

از اوّل، از ابتدا، دوباره، از نو، تکرار دوباره پس از ابتدا، اجرای دوباره قطعه از ابتدای آن

Da capo sin al segno

از ابتدا تا اشاره A سیگنو» تکرار کنید

Da capo sin al segno poi segue la coda

بعد از تکرار از ابتدا تا اشاره A سیگنو» به A کدا» وارد شوید.

Debile, debole

ضعف، بی طاقت

Debolezza

ضعف، ناتوانی.

Deciso

با قاطعیت، با قطعیت، با جسارت، با متانت

Di grado discendente

پرده به پرده تدریجاً به سوی بَم

Di nouvo

مجدداً، از نو

Diligenza

با سعی و کوشش نشان دادن، با هوس و اشتیاق

Diminuendo

Decrescendo : نگاه کنید به :

Disinvolto

بسیار آزاد ، بسیار آزادانه و راحت

Disperato

به شکلی که حالت ناامیدی را افاده کند، به طرزى که بیانگر حالت ناامیدی است.

Disprezzo

بی اعتنا، بی توجه، لاقید

Distino

روشن، واضح، روان

Doglio

ماتم، سوگ

Dogliosamente

غمگین، محزون

Doglioso

غمگین، محزون

Dolce

ظریف و قشنگ، ظریف و نازک

Dolcissimo

بی نهایت ظریف و قشنگ

Dolente

غمگین و غصه دار، محزون

Dolore

اضطراب، غم و اندوه

Dopo

بسیار آزاد و بدون تکلیف ، به شکل آزاد و بی‌قید و بند

Delizioso

تا حد امکان به طرز خوشایند و دلپسند، با ظرافت و نازکی

Delizioso

تا حد امکان به طرز خوشایند و دلپسند، با ظرافت و نازکی

Desiderio

آرزو، هوس، شوق

Destra

راست (دست)

Destramente

چابک، به آسانی، به راحتی

Detache

معنای لغوی آن جدا - جدا می باشد یکی از ضربات و اشتراخ های (به شکل خط انداختن با نوک چاقو) وارده با کمان در الات موسیقی کمان دار

Determinato

با قطعیت

Di...

از ...، در ...

یکی از علامات حالت مالکیت در زبان ایتالیایی به عنوان مثال tempo di valsa یعنی در تَپم والس .

Di bravura

با جسارت ، به طور درخشان ، به شکل عالی

Di grado ascendente

پرده به پرده ، پله به پله به طرف صدای زیر

بعد، بعداً

Espressivo

با احساسات عمیق و جانفزای بسیار.

espr . شکل اختصار یافته این واژه می باشد

Ex abrupto

به یکباره، در حال، غفلتاً.

Exercice

تمرین، ممارست، مشق

F**Facetamente**

شاد، باشادی و سرور ، شوخیانه

Faceto

شاد، باشادی و سرور ، شوخیانه

Facile

آسان، راحت

Fastosamente

پرشکوه، قشنگ، با دبدبه و کبکبه، محتشم

Fermamente

محکم، قدرتمند، خستگی ناپذیر، نستوه

Fermo

محکم، قدرتمند، خستگی ناپذیر، نستوه

Fermare

متوقف ساختن، ایست نمودن

Fermissimo

بسیار قوی و قدرتمند

Feroce

سُرت، خشن، زمخت

Festivo

مفرح، باشادی و سرور، شاد، شادمانه

Fiaccamente

ضعیف، خسته، بی طاقت، ناتوان

Fieramante**Doppio**

دو مرتبه، دو برابر

Doppio tempo

دو برابر سرعت تِمْپ اوّلی

Doppio movimento

دو برابر سرعت تِمْپ اوّلی

Double

افزایش دو برابر

Due

دو (۲)

Duramente

زمخت، سخت، محکم، غیر ظریفانه

E**E , ed**

حرف ربط Λ و

Egual

برابر، منتظم (دوام شدت صدا یا تمپ بر روی یک قاعده و روش)

Elegiaque

مأیوس، مکدر، غمگین

Elegiaco

مأیوس، مکدر، غمگین

Elevato

محتشم، با عظمت، با شکوه و جلال

Energico

با جهد و جدّ، با جدّیت و تلاش، با قطعیت

Enfaticamente

با افاده

Espressione

با احساسات عمیق و جانفزای بسیار.

Frescamente

شاد و قیراق

Fretta

عجله، شتاب و بی حوصلگی

Frullato

صدای ویژه‌ای که به طرز نوبتی فوق العاده سریع صداها در بعضی از آلات فوتی (فلوت، شیپور و سایر) به دست می‌آید گویند.

Funebre

به مناسبت مراسم تشییع جنازه و تدفین، محزون، غمگین، دردمند، ماتم زده، سوگوار

Funesto

گرفته، مغموم، اخمو.

Fuoco

شعله، آتش

Fuo coso

شعله ور، آتشین

Furioso

دیوانه، مفتون

G

Gagliardo

با جسارت، توأم با جرات، با سرعت تند و تیز

Gagamente

شاد، مسرور

Gaiment

شاد، مسرور

Gajo

با شادی، شادمانه

Garbatament

با افتخار، توأم با فخر و افتخار

مغرور، جسور

Fiero

مغرور، جسور

Fine

پایان، آخر، نهایت، فینال، نهایی

Flautanto

فلوت گونه، فلوت وار، مثل فلوت، همچو فلوت، کشیدن کمان بر روی سیمهای آلات کماندار با فاصله دور از خرک (به طرف بازو یا دسته آلت) جهت تولید صدایی شبیه صدای فلوت را گویند.

FleBILE

با آه و زار، با آه و ناله، حزین، غمگین

Flauto piccolo

فلوت کوچک

Flessibile

چابک و نرم، فرز و نرم

Fluidezza

ساکت، ملایم، به هنگام وصل صداها به هم

Foco

آتش، حرارت

Forte

قوی، بلند و محکم (صدا). f شکل اختصار یافته این واژه است

Forte possibile

تا حد امکان قوی و بلند

Forza

قوی، پر قدرت، چالاک

Francamente

آزاد، آزادانه، با ایمان راسخ

Freddo

سرد، لاقید، بی اعتنا، بی توجه

Grandioso

با عظمت، با احتشام، محتشم، پرشکوه

Grave

با سرعت سنگین، با وقار، با تمکین

Gravezza

به شکل جدی، با تکبر، متکبرانه

Gravita

تکبر، غرور، تشخیص

Graziosissimo

با ذوق و هوس بسیار، با ذوق و نشئه فراوان
، به شکل جذاب

Grosse

بزرگ

Guerriero

با روح جنگاوری، در روح سلحشوری و
جنگاوری

Gusto

اسلوب، آدا، استیل

Gustoso

با ذوق و شوق

او، این

Il basso ben marcato

صدای باس را به طور ویژه قید نمودن و به
شکل برجسته و نمایان به صدا در آوردن.

Il doppio movimento

حرکت دو برابر، سرعت دو برابر، سرعتی
معادل دو برابر

Il tempo crescendo

با افزایش حرکت (سرعت)

Garrire

با تقلید، تقلید کردن

Generoso

به شکل درخشان و چشمگیر

Gioioso

شاد، با شادی و سرور - شوخ و شنگ، شوخ
و چالاک

Giusto

به شکل دقیق، - با رعایت وزن و تمپ اثر
- به هیچ خطای احتمالی و لغزش به خارج
از آن اصول، نباید راه داد.

Glissando, glissato, glissicando

گذر از صدایی به صدای دیگر توسط لغزش
و لیزش انگشت.

در آلات سیمی انگشت را روی سیمی با
لغزش لیزانده روی صدای دیگر قرار می
گیرد و در پیانو ناخن یکی از انگشتان و یا
تعدادی از آنها را روی کلایه‌های سفید به
سمت زیر یا بم با لغزش می لیزد و در
آلات چند سیمه (دارای سیمهای زیاد) مثل
قانون و سیترا مضراب را روی تمامی سیمها
می لغزانند.

G.P.

پائوزای عمومی

Gracile

ظریف، نازک، با نزاکت

Gradevole

خوشایند، به طرز ذوق افزا، به شکل ذوق
بخش

Grado

به تدریج، کم کم

Inferno

سَرت، غضبناک، خشمگین، آتش گرفته

Innocente

ساده و صمیمی، ساده لوح، به طرز ساده
گونه، ساده مانند

Inquieto

هیجان زده، به تشویش افتاده، همچون فرد
ناراحت شده

Insieme

با هم، در یکجا

Instantemente

غفلتاً، به یکباره

Instrumento

آلت موسیقی

Instrument a archet

آلت موسیقی کماندار

Instrument a cordes

آلت موسیقی سیمی، آلت سیمدار

Instrument a vent

آلت دَمی (فوتی).

Intensivo

قوی، سخت و جوندار

Ira

با خشم، خشمگین

Irato

با خشم، خشمگین

Ironicamente

ریشخندآمیز، استهزاآمیز، به شیوه مسخره
آمیز

Ironico

ریشخندآمیز، استهزاآمیز، به شیوه مسخره
آمیز

Imitando

با تقلید، با تقلید نمودن

Imitando la voce

آواز خواننده را در آلت موسیقی تکرار
نمودن

Impazientemente

با بی صبری، با تلاش، با سعی و اهتمام

Imperioso

آمرانه، حکیمانه، با تأکید، قطعی

Impeto

جوشان و خروشان، با جوش و خروش،
پر حرارت، احساسی و قوی (با قدری افزایش
سرعت)

In

پیشوند کلماتی که حالات تأثیرگذاری،
دعوت و مالکیت را دارا هستند

In disparte

جداگانه، در حالت جداگانه، جدا-جدا

In distanza

در فاصله دور، به فاصله دور

Incalzando

با افزایش سرعت، با افزودن بر سرعت

Indebolento

با ضعیف نمودن شدت و قدرت صدا

Indebolire

با ضعیف نمودن شدت و قدرت صدا

Indeciso

غیر قطعی، با تردّد، با نامصمّی

Indifferente

لاقید، بی اعتناء، بی توجه، بدون التفات

Infernale

سَرت، غضبناک، خشمگین، آتش گرفته

Legatissimo

اصول گذر از صدایی به صدای دیگر با ارتباط و پیوند صداها به هم دیگر بدون فاصله و وقفه با رابطه ای در نهایت کامل.

Legato

مرتبط، سلیس، روان

Leggeramente

قشنگ، ملیح و پرتحرک و دینامیک. leggierissimo شکل برتر و عالی این واژه است که فوق العاده ظریف، نرم و در عین حال زنده و روحدار.

Legno

تگه چوب، قسمت چوبی کمان یا آرشه

Lene

نرم، ملایم، ظریف

Leno

نرم، ملایم، ظریف

Lentando

با کاهش سرعت، همزمان با کم نمودن سرعت

Lento

با سرعت آهسته و آرام

Lento assai

خیلی آرام و آهسته، خیلی یواش، در نهایت آهستگی

Lento di molto

خیلی آرام و آهسته، خیلی یواش، در نهایت آهستگی

Lesso

زود، تند، به طور سریع و تند، به شکل چابکانه و فرز

Istesso

همانطوری که هست، به همانگونه که هست

L

Lamentation

فریاد تلخ، آه و ناله، آه و زاری، اشک چشم، ندبه و زاری

Lamentoso

فریاد تلخ، آه و ناله، آه و زاری، اشک چشم، ندبه و زاری

Largamente

تمام، همه شمول، وسیع و گسترده، فراگیر

Larghetto

وسیع و گسترده، این واژه، شکل اختصار یافته‌ی واژه largo است.

موسیقی larghetto نسبت به تمپ موسیقی largo قدری پرتحرک ولی نسبت به تمپ آندانته andante خیلی آهسته است. موسیقی larghetto همانند موسیقی largo به شکل جدی، عمیق و پرتحرک نمی‌باشد.

Largo

با طول دادن و کشیدن (صدا): ۱ - در سرعت کم largo یکی از پنج تمپ اساسی مورد قبول در موسیقی است که سرعت تمپ این موسیقی در بین پنج تمپ اساسی، آهسته ترین سرعت به شمار می‌آید.

۲- پیسی موسیقیایی بدون نام منحصر و ویژه که در تمپ لارگو largo آهنگسازی شده است.

Lunga

بلند، کشیده (ویژه فرماتو fermato یا پائوزا (pausa

Lunga pausa

پائوزای بلند و کشیده، مسکوت ممتد

Lusingando

نشئه دار، باصفا، شوخ و شنگ و رقصان

Lustig

شاد، با خوشحالی

Luttuosamente

مکذّر، غصّه دار، مغموم

Luttuoso

غمگین، محزون

M

M

شکل اختصار یافته واژه‌های main و mezzo

Ma

اما، لاکن، فقط (در زبان ایتالیایی)

Macabre

ماتم، سوگ، عزا، ویژه مراسم تدفین، گرفته و مغموم

Maestoso

به طور محتشم، با عظمت و پرشکوه

Maggiore

ماژور

Magnanimita

عالیجنابانه، توأم با احساس افتخار و غرور

Main

واژه ای فرانسوی به معنی دست

Mano

Lesto

زود، تند، به طور سریع و تند، به شکل چابکانه و فرز

Liberamente

به شکل آزاد و آسوده، به طرز راحت و آسوده

Libero

آزاد، به طور آسوده و راحت

Licenza

آزادی و آسودگی، با آزادی

Lie

به طور مرتبط، به طرز رابطه دار

Lieto

شاد، مسرور، خوشحال و خرسند

Lieve

سبک و پرتحرک، سبکبال و جوندار، به طور زنده و شاد

Lievemente

قبراق، چابک و فرز

Lirico

در سبک لیریک، به شیوه لیریک

Liscio

ساده و بی پیرایش، بدون بزک و زینت

L'istesso tempo

در تمپ اول، در تمپ نخستین، بدون تغییر تمپ

Loco

۱ - آنطوریکه نوشته شده، همانطور که نگاشته شده (یعنی بدون انتقال به یک اکتاو بالا یا پایین)

۲ - تا اینجا، تا همینجا

Lugubre

محزون، مأیوس، فجیعانه

Martellare

هر نت را جداگانه و به تنهایی به طور قاطع، محکم و قدرتمندانه اجرا نمودن

Martellato

هر نت را جداگانه و به تنهایی به طور قاطع، محکم و قدرتمندانه اجرا نمودن

Marziale

در حالت جنگاوری، با روح سلحشوری و جنگندگی

Meno

خیلی کم، دیگه کمتر، خیلی کمتر

Meno forte

خیلی محکم نه، کمی کمتر از آن

Meno presto

کمی سریع

Meno piano

ضعیف نه به آن حد

Mesto

غمگین، محزون، ناراحت و مغموم

Mezzo

نصف، نیمه

Mezzo forte

خیلی هم محکم نه، نه به آن حد محکم m.f. شکل اختصار یافته این واژه است .

Mezzo piano

خیلی هم ضعیف نه - ضعیف نه به آن حد m.p. شکل اختصار یافته این واژه است

Militaire

در اسلوب جنگی

Misterio

اسباب انگیز، سبب انگیز

Misterioso

اسباب انگیز، سبب انگیز

واژه ایتالیایی به معنی دست . m شکل اختصار یافته این واژه است.

Mano destra

دست راست. m.d. شکل اختصار یافته این واژه است.

Mano sinistra

دست چپ m.s. شکل اختصار یافته این واژه است.

Malinconia

مالیخولیا، درد، الم، غصه

Mancando

با کم کردن، رفته رفته با کاهش صدا این واژه اغلب جایگزین واژه‌های diminuendo یا perdendosi می شود.

Marcato

روشن، به طور واضح

Marcatissimo

در نهایت روشنی و وضوح. نت‌هایی که با این صفت مشخص می شوند نسبت به بقیه نت‌ها بایستی به طور چشمگیر به صدا در آورده شوند.

Marcia

مارش

Marciale

مارش گونه، مثل مارش

Martelé

بریده - بریده، ضرب زنان. کمان را در آلات کماندار بر روی سیم به طور قاطع باید طوری کشید که هر نت جداگانه به صدا در آید یعنی بعد از هر نت با مکث‌های جزئی از شتریک (داتاشه) استفاده نمود.

موافق کاراکتر اثر، سرعت را بایستی افزایش داد.

Moto

حرکت

Movimento

حرکت، تمپ

Muta in

۱ - کوک را باید عوض کرد
 ۲ - آلت را باید عوض کرد. به عنوان مثال در B clarinetto در پارتیای نوازنده اگر muta in A نوشته شده باشد بایستی کلارنت را کنار گذاشته، کلارنت A را بنوازد.

N

Narrante

به طرز ریچتاتیو، مثل اینکه نقل (نقالی) می کند

Naturale

ساده، طبیعی، به هیچ قشنگی و هرگونه بزک، راه ندادن، روی قاعده طبیعی

Netto

تمیز، روشن، واضح، دقیق

Nettamente

تمیز، روشن، واضح، دقیق

Nobile

نجیب، با نجابت، نجیبانه

Non

نه، علامت نفی

Non legato

به شکل نامرتب

Non tanto

Mobile

آسان، با تحرک، دینامیک

Moderato

سرعت میانه، معتدل، سرعت متوسط، مابین آنداته و آلگرو. از آنداته تند و از آلگرو آهسته تر.

Modo

۱ - طرز، سیاق، شیوه، سبک، ادا، تشبیه
 ۲ - تُن، کوک، مقام

Moll

مینور، کوک مینور، همراه با اشارات حرفی صداها، کوک و تنالیت را نشان می دهد. به عنوان مثال a-moll - لامینور C-moll - دومینور

Molto

بسیار، دیگه بیشتر مثل allegro molto یا molto allegro به معنی خیلی تند و سریع. adagio molto یا molto adagio به معنی Λ در نهایت آهستگی و آرامی، Λ بسیار یواش»

Morbidamente

ظریف، نازکانه، نرم و نازک

Morendo

به خاموشی گراییدن یعنی شدت صدا را تدریجاً به آن حد کم کنیم که در نهایت به کل، قابل استماع نباشد.

Mosso

خیلی جوندار، دیگه جوندار، سریع و تند. در ترکیب با دیگر واژه‌های نشانگر تمپ، افزایش سرعت را طلب می کند مثل allegro mosso یعنی سریع تر از آلگرو و یا piu mosso یعنی نسبت به ماهیت و

Otoni

آلات مسی، آلات ساخته شده از مس

P

۱ - شکل اختصار یافته‌ی واژهٔ pedale در زبان ایتالیایی

علامت فشار روی پدال راست در اثرهایی که برای پیانو نوشته شده است.

۲ - پیانو = با صدای آهسته و یواش

Pacatamente

ساکت، یواش، به شکل آسوده و دنج

Parlando

به شکل تکلم و صحبت نمودن عادی و معمولی، از لحاظ ریتمیک آزاد و مختار بدون جهد نمودن در قوی کردن صدا

Parte

حصه، قسمت، پارتیا، طرف، هرگونه صدایی در ارکستر

Partito

در حالت تقسیم شده به صداها، تفکیک شده به صداها، به انواع صداها تقسیم بندی شده

Passionato

احساسی، مؤثر، تأثیرگذار، مهیج

Passione

احساس، هوس، شوق همچنین اضطراب، الم، درد

Patetico

پرجوش و خروش، جوشان، لبریز، با هیجان، هیجان زده

Pavillonnen l'air

دهانهٔ شیپور را به طرف بالا نگهداشتن

نه آنقدر، آنقدر هم نه، کمتر از آنی که هست. به عنوان مثال : allegro non tanto یعنی با سرعت قدری یواش تر از آلگرو. خیلی هم زیاد نه، نه خیلی زیاد، نه آنقدر

Non troppo

خیلی هم زیاد نه، نه خیلی زیاد، نه آنقدر

Non divisi

سری آلات سیمی را گروه بندی کردن

Nouvo

جدید، نو

O

یا، و یا (در زبان ایتالیایی)

Opus

اثر

Ossia

یعنی، و یا اینکه (در زبان ایتالیایی) - در موسیقی بعضی قطعه ها را در واریانت دیگر اجرا نمودن (به صورت آسان شده و راحت)

Ostinato

مؤکداً، با تأکید، با لجاجت، مداوم، مداوم، لاینقطع

Ottava

اکتاو

Ottava alta

یک اکتاو بالاتر (زیر)

Ottava bassa

یک اکتاو پایین تر (بم)

Ottavino

۱ - اکتاو کوچک ۲ - فلوت کوچک

Piu forte

بسیار قوی، خیلی شدید

Piu animato

به صورت خیلی زنده و چوندار

Pizzicato

نوعی شیوه و اصول نوازندگی در آلات سیمی کماندار که نوازنده سیم را با انگشت کشیده و رها می کند.

Placido

ساکت، با آرامش، دنج

Pochissimo

کمی، اندکی

Poco

کم

Poco a poco

آهسته - آهسته، تدریجاً، آرام - آرام

Poco a poco di foco

به تدریج بر شعله آتش افزودن

Poi

بعد، بعداً، سپس

Pomposo

باشکوه، با عظمت، با طمطراق

Ponderoso

سنگین، وزین، معتبر

Ponticello

خرک

Portamento

۱ - گذر از صدایی به صدای دیگر در بعضی از آلات موسیقی و حین خوانندگی را گویند به طوریکه حس نشود و ملموس نباشد .

Pedale

۱ - پدال را با پا فشردن ۲ - پارتیا و قسمت پدال در نت های نوشته شده برای ساز ارغنون
Ped. شکل اختصار یافته این واژه است.

Pensieroso

متفکر ، در اندیشه غوطه ور شده ، در فکر فرو رفته

Per violino o flauto

برای ویولن و یا فلوت

Pardendo

صدا را تدریجاً کم نموده و به درجه صفر رساندن

Pesante

سنگین، وزین و آرام

Pezzo

پیس، اثر

Piacere

آنطور که دلخواه است ، آنطور که اجرا کننده دلخواهش است، آزاد و به دلخواه اجرا کننده.

Piacevole

به شکل خوشایند و دلپسند ، جاذب

Piano

با صدای ضعیف و یواش - یکی از دو واژه اساسی نشان دهنده شدت و قدرت صدا.

Pianissimo

تا حد ممکن با صدای بسیار ضعیف و یواش

Pianto

فریاد، اشک چشم

Piu

بسیار، زیاد

Q

Quasi

آنطور، چنین، در آن طرز و شیوه، به شکل مشابه آن

Quarda

کوارتا

Quarte

کوارتا

Quieto

ساکت، فراغت

R

Rabbioso

خشمگین، غضبناک

Raddolcendo

با کاهش صدا، با کم کردن صدا

Raffrenando

سرعت حرکت را روی قاعده انداختن

Rallentando

حرکت را آهسته نمودن. rall شکل اختصار یافته این واژه است.

Rapido

زود، چابک، با سرعت تند

Raramente

با فاصله، فاصله دار، پراکنده و یک در میان.

Raro

با فاصله، فاصله دار، پراکنده و یک در میان.

Rattezza

تندی و تیزی

Ratto

چابک، زود، سراسیمه، تند و تیز، با شتاب

۲ - اثر موسیقی را از جهت ریتمیک، دقیق و هم از جهت دینامیکی درست و راستین اجرا نمودن

Posatamento

ساکت، با تمکین، به طور جدی

Possibile

تا حد ممکن، در درجه امکان. به عنوان مثال p. piano - تا حد ممکن یواش و آرام

Precedente

پیشین، قبلی، اولی

Precipitando

با عجله، با شتاب

Preciso

به شکل دقیق، روشن، معین

Pressante

زود، چابک، با عجله

Prestissimo

حد و درجه نهایی واژه presto به معنی سرعت بسیار تند، مرحله اوج تمپ پرسرعت.

Presto

تمپ دارای سرعت بسیار تند

Primo

اولین، نخستین

Profondo

عمیق، عمق

Pronto

زود، تند، سریع، با عجله و شتاب، چابک

Risolutamente

با قاطعیت ، با متانت ، با مردانگی

Risolutezza

با قاطعیت، با متانت، با مردانگی

Ritardando

آهسته نمودن حرکت، سرعت را تدریجاً آهسته نمودن

Ritenuito

با نگهداشتن سرعت، با آهسته نمودن سرعت

Rubato

اجرای آزاد و با اختیار اثر از لحاظ ریتمیک (اجرا کننده با ذوق و سلیقه خویش با تغییر مدت نت‌ها دقیق بودن ریتم اثر را رعایت نمی کند).

Rustico

ساده، با تواضع، با فروتنی

Ruvidamente

قاطع، سخت، سرت، زمخت

S**Si replica**

یعنی Λ تکرار می شود»

Senza replica

یعنی Λ تکرار نمی شود»

Saltando

در آلات کماندار Λ استاککاتو»ی کوچک را گویند.

کمان بعد از هر صدا آهسته از سیم جدا شده بر روی سیم گو اینکه به نوعی پرتاب می شود ، به حالت پرتابی حرکت داده می شود.

Rattamente

چابک ، زود ، سراسیمه ، تند و تیز ، با شتاب

Ravvivando

با افزایش سرعت، به سرعت شتاب بخشیدن ، بر سرعت افزودن

Recitando

در موسیقی وکال نوعی آواز خواندن مثل نقل نمودن (نقّالی) و همچون صحبت نمودن را گویند.

Repetizione

تکرار

Replica

روی نت‌ها: تکرار کردنی

Resoluto

با قطعیت، با متانت، با مردانگی

Ricercato

قشنگ، ظریف و نازک

Rigorouso

از لحاظ وزن، ریتم، تمپ و دینامیک باید دقت لازم نماید.

Rinforzando

قوی نمودن، با تشدید و افزایش شدّت $ri, rfz.$ اشکال اختصار یافته این واژه به شمار می آیند.

Ripieno

افزودن صدای میانه یا صدای وسط به ارکستر

Ripresa

تکرار

Risoluto

با قاطعیت ، با متانت ، با مردانگی

Severo

جدّی، دقیق

Sforzando

نت یا آکوردی که منسوب به این واژه است به واسطه ضرب بایستی به شکل ویژه‌ای آنرا به صورت بارز قید نمود.

Sforzato

نت یا آکوردی که منسوب به این واژه است به واسطه ضرب بایستی به شکل ویژه ای آن را به صورت بارز قید نمود. fz, sfz, sf. اشکال مختلف اختصاری این واژه می‌باشد.

Simile

اجرای موسیقی در حال حاضر را همانطور ادامه دهید، اجرای در حال حاضر را بدون هیچگونه تغییری با همان قوه دینامیک یا همان اشتریخ و همان طرز ادامه دهید. sim شکل اختصار یافته این واژه است.

Slargando

با کاهش سرعت، توأم با کم کردن سرعت

Smorzando

رفته رفته هم از شدت صدا و هم از سرعت آن کاستن

Snellamente

با صفا، ظریف و نازک، به شکلی واضح و روشن

Soave

خوشایند، فرح انگیز، فرحبخش، نفیس، نازکانه

Solemnis

با دبدبه و کبکبه، پرشکوه و پر طمطراق

Scherzando

توأم با شوخی و مزاح، با نشئه و خرسندی

Scherzoso

توأم با شوخی و مزاح، با نشئه و خرسندی

Secco

بریده - بریده، شکسته - شکسته، سرت، منقطع

Segue

تا حد ممکن ادامه دادن

Seguendo

قبل از این، آنطور که بوده اجرا کنید، اجرا به همان طرز قبلی

Semplice

طبیعی، ساده، صمیمی

Sensibile

توأم با حساسیت، با حساسیت

Sentimento

با احساس عمیق، به شکل مؤثر و تأثیر گذار

Sentito

قابل ایفا، سلیس

Senza

بدون ... بی ... (پیشوندی که نشانه فقدان است)

Senza sordino

بدون سوردین، بی سوردین (یعنی در این مرحله باید سوردین را از آلت خارج نمود).

Sereno

واضح، روشن، ساکت، درخشان و چشمگیر

Serio

جدّی، به طور جدّی، دقیق

Serrando

با افزایش سرعت، با افزودن بر سرعت

Stinguendo

رو به خاموشی، غیب شدن یعنی رفته رفته صدای نت‌ها را ضعیف نموده و آخر الامر قطع شود.

Stravagante

به طرز عجیبی، به طرز غریبی، غیر عادی

Strepitoso

با سر و صدا، با صدای بلند و قوی

Stretto

با افزایش سرعت، با افزودن بر سرعت

Stridente

فریادآمیز، نعره آمیز، سرت و قاطع، به شکل کر کننده گوش

Stringendo

با افزایش سرعت، با افزودن بر سرعت

Subito

یکهو، غفلتاً، غافلگیرانه، غیر منتظره، به یکباره، ناگهان

Subito piano

به یکباره با صدای آهسته و یواش، با صدای آهسته ناگهانی

Sul p.

در کنار خرک، مجاور خرک

T

Tacet

پائوزا نگهداشتن طویل المدت بعضی از پارتیایا (کل آن شماره و حتی تمامی یک پرده) در ارکسترهای خوانندگان و یا نوازندگان (ارکستر، کر و دسته خوانندگان) را Tacet گویند.

Solitamente

به شکل عادی، بدون مراجعه به اصول و قواعدی ویژه

Sonabile

به صدا در آمدن، تولید صدا نمودن، به صدا در آوردن

Sonoro

شدید و بلند به صدا در آوردن، با صدای شدید و بلند

Sordamente

با صدای خفه و گرفته

Sordo

با صدای خفه و گرفته

Sostenuto

بدون عجله و شتاب، دقیق از لحاظ ریتمیک، رعایت ثابت نگهداشتن سرعت تمپ (معمولاً در سرعت متوسط)

Sotto

در زیر... زیر ...

Soite voce

با نصف صدا، با نیم صدا

Spedendo

سرعت حرکت را افزایش دهید، با افزایش سرعت حرکت

Speditamente

سرعت حرکت را افزایش دهید، با افزایش سرعت حرکت

Spianato

ساده، طبیعی، بدون بزرک و زینت، بی آرایش

Spirito

با روح بلندی، با ذوق و هوس، با شوق و حرارت

Tempo rubato

در تمپ دلخواه که طول نت‌ها و وزن و اندازهٔ خانه‌ها (تاکت‌ها) را خیلی هم زیاد در نظر نمی‌گیرند.

Tenace

با تأکید، مؤکداً، با لجاجت، با ثبات

Tenebrosamente

به شکلی اسرارانگیز

Tenuto

تداوم دقیق و منتظم صدای هر نت در مدت زمان متناسب و موافق با وزن و اندازهٔ آن نت را گویند که با کشیدن خطی کوچک در زیر یا روی نت مشخص می‌شود.

Timidamente

با شرمساری، با احتیاط و اجتناب، اجتناب آمیز با خجالت کشیدن

Tosto

زود

Tranquillo

با سکون و آرامش، بدون زحمت و کشاکش

Trionfale

ظفرمندانه، با شکوه و عظمت

Tristemente

غمگین و مُکدّر، ناراحت و مغموم

Troppo

بسیار، بیش از حدّ

Tutti

همه، کلّ، تمامی، با مشارکت تمامی اعضای شرکت کننده

U**Uguale**

برابر، با همان طرز و شیوه، هم سبک

Tanto

تا حد ممکن زیاد، تا حد درجهٔ نهایی

Tardare

سنگین - سنگین، با سنگینی

Tardo

سنگین - سنگین، با سنگینی

Temperando

با نگهداشتن سرعت حرکت

Tempestoso

مهیج، شدید، گرومب آمیز، با شدّت

Tempestosamente

تقلید طوفان و گردباد، مثل طوفان بودن، طوفانی شدن

Tempo

تمپ یعنی درجهٔ سرعت حرکت یک اثر موسیقی

Tempo a piacere

در تمپ آزاد

Tempo comodo

در تمپی ساکت، در تمپ آرام و ساکت

Tempo di ballo

در تمپ حرکت رقص

Tempo di Marcia

در تمپ مارش

Tempo giusto

در تمپ موافق با کاراکتر و ماهیت اثر

Tempo giusto

در تمپی متناسب و موافق با ماهیت و کاراکتر اثری که باید اجرا شود

Tempo ordinario

در تمپ عادی و معمولی

Tempo primo

در تمپ اوّل، در تمپی که ابتدا دارا بود.

Un peu

کمی، قدری، مقداری

Un poco

کم

Unruhig

با هیجان، هیجان زده

V

Vagamente

به شکلی غیر معین و مردّد، به شکل

تردیدآمیز و متردّد

Veemente

آتشین، پر حرارت، لبریز، جوشان

Veloce

زود، چابک، تند و تیز

Vigorouso

قوی، قدرتمندانه، محتشم، باشکوه

Violentemente

سرت، خشن، با غضب و خشم

Vivace

تا حد ممکن با تمپی تند و شدید

Vivacissimo

حد اعلا و درجه نهایی واژه vivace، تمپ

فوق العاده تند، شدید و پر حرارت مانند

presto.

Classical Music Terms Dictionary

ساز کتابخانه

ISBN : 964-8546-23-1

9 789648 154623 1

Design by: Alion Neger (0441) 723245b

Author:

AFRASIAB BADALBAIGLEE

Translated by:

FARHAD JAVADI (ABDULLAH oghlo)

این کتاب از وبلاگ میهن کتاب دانلود شده است.
mihanketab.blogfa.com

برای دریافت اطلاعات بیشتر
و آگاهی از جدیدترین کتابهای اضافه شده،
به صفحه فیس بوک میهن کتاب پیوندید.
facebook.com/mihanketab